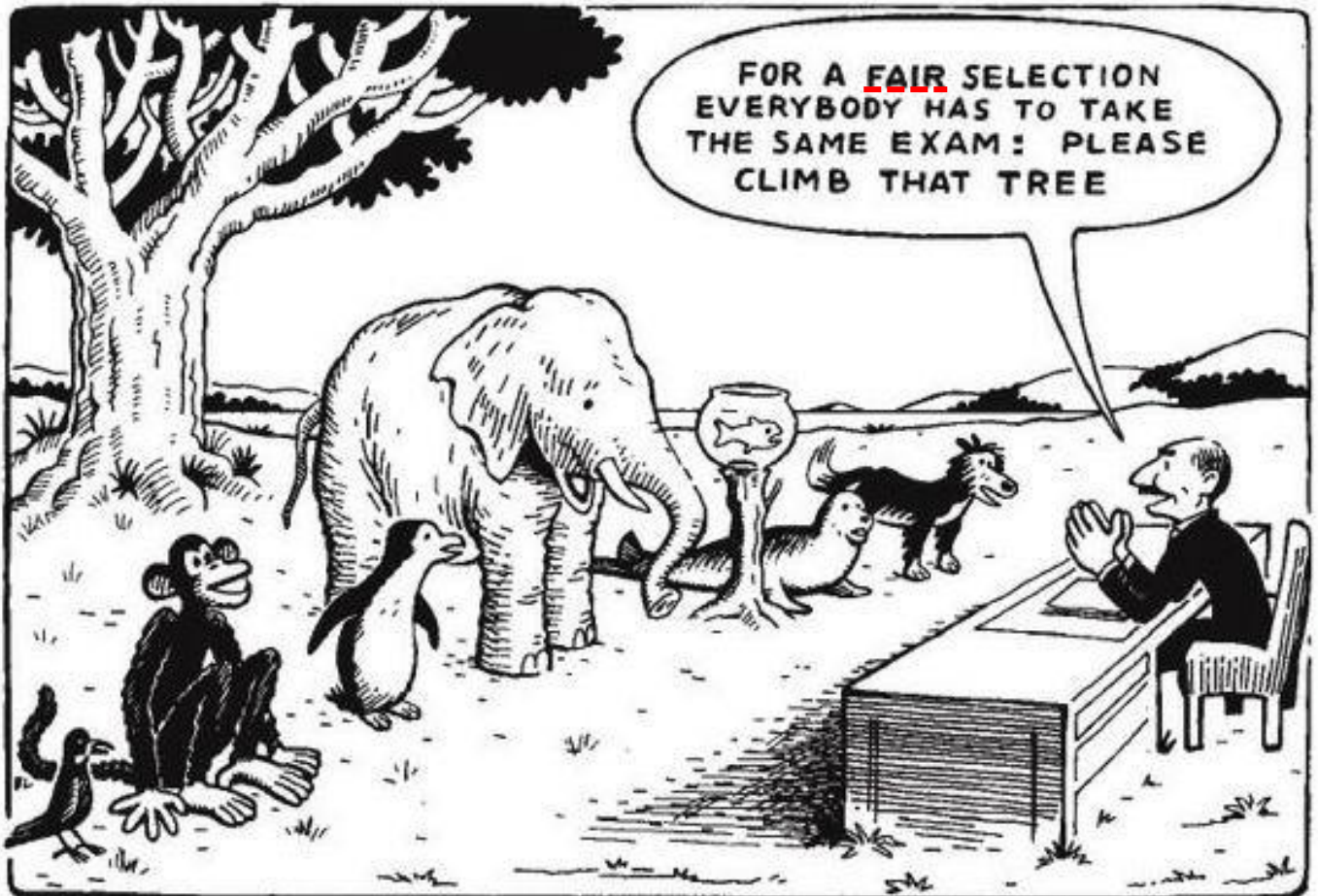

Motivatie voor LO door adaptief beoordelen

Teun Gootzen is 4e jaars student aan de Fontys Sporthogeschool te Eindhoven en heeft dit artikel geschreven in het kader van het afsluitende praktijkonderzoek.

Naam:	Teun Gootzen
Studentnummer:	2169982
Klas:	Edu4B
Datum:	10 juni 2014
Begeleider:	Bart Raijmakers

Voorwoord

Voor u ligt een artikel dat geschreven is door Teun Gootzen, student aan de Fontys Sporthogeschool in Eindhoven, in het kader van het afsluitende praktijkonderzoek. Ten grondslag aan dit onderzoek ligt een beroepskenmerkende situatie, het ontwikkelen en delen van expertise. Ik heb voor het thema beoordelen gekozen omdat ik tijdens mijn stagelessen aanvoelde dat er naar mijn idee iets niet klopte. Zo werd een heterogene groep beoordeeld aan de hand van een gegeneraliseerde norm, waarbij sommige leerlingen het nooit zal lukken om in een paar lessen een voldoende te scoren. Ondanks dat deze leerlingen in mijn lessen vaak een geweldige inzet en groei vertoonden, werden ze toch teleurgesteld met een onvoldoende. Dit resulteerde op zijn beurt weer in een waardeloos, hopeloos en vernederend gevoel bij deze leerlingen.

Ik heb mijn onderzoek uitgevoerd op het Charlemagne college waar ik mijn afstudeerstage gelopen heb. Bij deze wil ik het Charlemagne college dan ook bedanken voor de medewerking aan dit onderzoek. Ook wil ik mijn dank uitspreken naar Bart Raijmakers en de zijnen van het thema beoordelen, voor een goede begeleiding op het moment dat de bomen niet meer zichtbaar waren door het bos. Ten slotte wil ik mijn stagebegeleiders, de heer G. Heijnen en de heer V. Henkens, bedanken voor hun visie en begeleiding. Ik wens u veel plezier met het lezen van dit artikel!

Landgraaf, voorjaar 2014

Teun Gootzen

Samenvatting

Optimaal motiveren van leerlingen is een kerntaak van iedere docent, op deze manier kunnen de leerlingen het beste uit zichzelf halen. De vervulling van de psychologische basisbehoeften, autonomie, verbondenheid en competentie zijn hiervoor noodzakelijk. Met behulp van een beoordelingssysteem dat ruimte biedt voor keuzes en rekening houdt met motorische eigenschappen, kunnen leerlingen deze behoeften vervullen en zodoende optimaal gemotiveerd worden. Het onderzoek betreft een kleine interventie, tijdens de les lichamelijke opvoeding (LO), die zich richt op het vergroten van de perceptie van competentie en autonomie, met behulp van een adaptieve beoordeling. De uiteindelijke onderzoekspopulatie van 44 leerlingen, (20 jongens; 45%) binnen twee havo twee klassen, werd beoordeeld op het onderdeel rechtstandige sprongen en hoogspringen. De interventiegroep (N=24) ondervond hierbij een adaptieve beoordeling terwijl de controlegroep (N=20) beoordeeld werd zoals gebruikelijk was op het Charlemagne college. De resultaten lieten bij de interventiegroep een stijging zien van zowel perceptie van competentie (0,13) als autonomie (0,61). In tegenstelling tot de controlegroep, die een lichte daling liet zien van het competentiegevoel en het gevoel voor autonomie. Derhalve geeft dit de indicatie dat adaptief beoordelen in vergelijking met een 'normale' beoordeling het gevoel voor autonomie en competentie vergroot. Het implementeren van een adaptieve beoordeling kan dus nuttig zijn als men de psychologische basisbehoeften, competentie en autonomie, wilt cultiveren en vergroten.

Inhoudsopgave

Artikel: Motivatie voor LO door adaptief beoordelen	5
<i>Inleiding</i>	5
<i>Opzet van onderzoek (methode)</i>	7
<i>Resultaten</i>	8
<i>Discussie en conclusie</i>	9
<i>Aanbevelingen</i>	10
<i>Dankwoord</i>	10
<i>Literatuur</i>	10
Bijlagen	13
<i>Bijlage I PNSE vragenlijst</i>	13
<i>Bijlage II Beoordelingsdocument rechtstandige sprongen interventiegroep</i>	15
<i>Bijlage III Beoordelingsdocument rechtstandige sprongen controlegroep</i>	18
<i>Bijlage IV Beoordelingsdocument Hoogspringen interventiegroep</i>	20
<i>Bijlage V Beoordelingsdocument Hoogspringen controlegroep</i>	23
<i>Bijlage VI Resultaten PNSE vragenlijst</i>	25
<i>Bijlage VII Mediakaarten en Lesvoorbereidingen</i>	27
<i>Bijlage VIII Product A, B, C</i>	59
<i>Bijlage IX Reflectieverslag</i>	76

Motivatatie voor LO door adaptief beoordelen

Door: Teun Gootzen

In praktijk komt het dagelijks voor dan een heterogene groep, waar we veelal mee te maken hebben in het bewegingsonderwijs, beoordeeld wordt aan de hand van een gegeneraliseerde norm. Sommige leerlingen zal het hierdoor nooit lukken om een voldoende te scoren ongeacht de motivatie of doorgemaakt groei. Omwille is op het Charlemagne college afgelopen periode onderzoek gedaan naar het effect van adaptief beoordelen, op de motivatie van leerlingen, tijdens de les lichamelijke opvoeding. De bevindingen zullen worden weergegeven in dit artikel.

Vandaag de dag richten scholen zich in hun missie steeds meer op het individu en krijgen te maken met een toenemende diversiteit van leerlingen (Brouwer et al., 2011; Stiggins, 2007). De docent in het bewegingsonderwijs zal zijn doelen, steeds meer, moeten formuleren vanuit het bewegend kind, gericht op persoonlijke ontplooiing en maatschappelijke voorbereiding, verantwoord vanuit de noodzaak van Lichamelijke Opvoeding (LO) (Van Dokkum, 2008a; Brouwer et al., 2011).

Zo heeft bewegingsonderwijs de potentie, mits positief ervaren, om bij te dragen aan een actieve levensstijl, een grotere motorische en cognitieve ontwikkeling, het leren van sociale vaardigheden en het verkennen en verleggen van grenzen (Slingerland & Borghouts, 2011; Bax & Mulder, 2011; Koka & Hagger, 2013; Ntoumanis, 2001; Rutten, Boen, & Seghers, 2012; Ridgers, Fazey, & Fairclough, 2007; Slingerland, Haerens, Cardon, & Borghouts, 2014). Negatieve ervaringen tijdens bewegingsonderwijs kunnen op hun beurt weer

leiden tot, passiviteit, stress en angst (Koka & Hagger, 2013; Ntoumanis, 2001). Het is daarom van belang om het motiverende proces te begrijpen die het kind kan doen besluiten of LO wordt ervaren als waardevol, prettig en rendabel, of juist als waardeloos, saai en vernederend (Ntoumanis, 2001). Het optimaal motiveren van leerlingen is een kerntaak van iedere docent want zo kunnen de leerlingen het beste uit zichzelf halen (Van Dokkum, 2011; Massink, 2012).

De self-determination theory (SDT; Ryan, 1995; Deci & Ryan, 2000; Ryan & Deci, 2000) biedt een waardevol theoretisch kader om motivatie, in de context van LO, verder te onderzoeken (Haerens, Cardon, Bourdeaudhuij, & Vansteenkiste, 2010). Zo suggereert de SDT dat niet enkel de mate waarin leerlingen gemotiveerd zijn (kwantiteit), maar type motivatie (kwaliteit), van belang is (Haerens, Cardon, Bourdeaudhuij, & Vansteenkiste, 2010; Vansteenkiste, Sierens, Soenens, & Lens, 2007). De SDT maakt een onderscheid tussen drie basis typen van motivatie, amotivatie, extrinsieke motivatie en intrinsieke motivatie, deze verschillen in niveau van zelfbeschikking van laag naar hoog (Rutten, Boen, & Seghers, 2012; Guay, Vallerand, & Blanchard, 2000). Een schematisch overzicht is hiervan gegeven in figuur 1. Amotivatie is de minst autonome vorm van motivatie, motivatie ontbreekt, men ervaart dan gevoelens van incompetentie, er is geen sprake van betrokkenheid, of het individu vermijdt te handelen (Deci & Ryan, 2000; Rutten, Boen, & Seghers, 2012; Guay, Vallerand, & Blanchard, 2000; Ntoumanis, 2001; Ntoumanis & Standage, 2009; Murcia, Coll, & Pérez, 2009). Extrinsiek gemotiveerd

Gedrag	Geen zelfbeschikking → Zelfbeschikking					
Type motivatie	Amotivatatie	Extrinsieke motivatie				Intrinsieke motivatie
Type regulatie	Non-regulatie	Extrinsieke regulatie	Geïntrojecteerde regulatie	Geïdentificeerde regulatie	Geïntegreerde regulatie	Intrinsieke regulatie
Motivationale drijfveer	Passiviteit, Stress, Laag gevoel van competentie	Verwachtingen, Beloningen, Straf vermijding	Schuld, Schaamte, Angst, Interne druk	Bewust waarderen, Doel nastreven, Acceptatie door zichzelf	Bewustzijn, Hiërarchische synthese, Congruentie	Plezier, Interesse

Figuur 1: Schematisch overzicht van de verschillende types motivatie volgens de Self-Determination Theory, aangepast vanuit Ryan (1995), Deci & Ryan (2000) en Vansteenkiste, Sierens, Soenens, & Lens (2007).

gedrag is evident als de activiteit wordt uitgevoerd voor redenen die buiten de activiteit zelf liggen, dus niet ter wille van de activiteit. (Deci & Ryan, 2000; Rutten, Boen, & Seghers, 2012; Murcia, Coll, & Pérez, 2009; Ntoumanis 2001). De meest autonome vorm van motivatie is intrinsieke motivatie (Deci & Ryan, 2000; Koka & Hagger, 2013; Rutten, Boen, & Seghers, 2012). Intrinsieke motivatie kan plaats vinden zonder externe beloningen, men onderneemt deze activiteit vanuit eigen interesse, plezier en voldoening, eerder dan de effecten die de activiteit teweeg brengt (Deci & Ryan, 2000; Rutten, Boen, & Seghers, 2012; Massink, 2012; Koka & Hagger, 2013; Ntoumanis, 2001).

Een belangrijk uitgangspunt van de SDT is dat de vervulling van de psychologische basisbehoeften, autonomie, verbondenheid en competentie, noodzakelijk zijn voor intrinsieke motivatie (Deci & Ryan, 2000; Evelein, 2005; Evelein, Korthagen, & Brekelmans, 2008; Koka & Hagger, 2013; Murcia, Coll, & Pérez, 2009). De aanwezigheid of afwezigheid van factoren waardoor deze behoeften vervuld worden, is zeer bepalend voor de psychologische groei van een individu (Deci & Ryan, 2000; Evelein, 2005; Evelein, Korthagen, & Brekelmans, 2008). Onvervulde behoeften kunnen ervoor zorgen dat men amotivatatie of extrinsieke motivatie ervaart, dit staat op zijn beurt weer aan de basis van bijvoorbeeld, een negatief zelfbeeld en destructieve gedachten (Deci & Ryan, 2000; Evelein, Korthagen, & Brekelmans, 2008; Koka & Hagger, 2013; Guay, Vallerand, &

Blanchard, 2000; Ntoumanis, 2001; Murcia, Coll, & Pérez, 2009). Vervulling van de psychologische basisbehoeften kan zorgen voor een spectrum aan positieve ervaringen zoals, zelfvertrouwen, interesse en betrokkenheid, zelfregulatie, het afwezig zijn van boosheid, verdriet, vijandigheid en zelfbescherming, en mentale en fysieke gezondheid (Deci & Ryan, 2000; Evelein, 2005; Evelein, Korthagen, & Brekelmans, 2008; Guay, Vallerand, & Blanchard, 2000; Ntoumanis, 2001; Murcia, Coll, & Pérez, 2009).

De docent in het bewegingsonderwijs moet streven naar een manier van beoordelen, waarbij hij ervoor zorgt dat de psychologische basisbehoeften worden vervuld. Beoordelen is immers een belangrijke ervaring die een behoorlijke invloed heeft op de motivatie tijdens de lessen (Stiggins, 1999; Ridgers, Fazey, & Fairclough, 2007; Martin, Kulinna, & Cothran, 2002; Matanin & Tannehill, 1994). In het huidige bewegingsonderwijs is er geen eenduidige wijze van beoordelen, wellicht logisch gezien het feit dat leerlingen zijn ingedeeld op cognitief niveau en er weinig of geen rekening gehouden wordt met motorische verschillen (Gallo, Sheehy, Patton, & Griffin, 2006; Borghouts, Van Dokkum, & Slingerland, 2013; Van Dokkum, 2011; Brouwer & Massink, 2006). Toch worden leerling beoordeeld om een aantal redenen: het bijstellen of verbeteren van het onderwijsleerproces, om een eindoordeel te vellen, als doel dat men iets opsteekt van de beoordeling en als legitimatie aan derden

(Borghouts, Van Dokkum, & Slingerland, 2013; Stegeman, Brouwer, & Mooij, 2011; Behets, 2011; Brouwer & Massink, 2006; Martin, Kulinna, & Cothran, 2002; Van Dokkum, 2008b). Een goede beoordeling is hanteerbaar, transparant, valide en betrouwbaar, deze is echter niet veel waard als het ervoor zorgt dat de leerlingen hun motivatie verliezen (Stegeman, Brouwer, & Mooij, 2011; Behets, 2011; Stiggins, 2007).

Zo zijn er volgens het beoordelingsspectrum Van Dokkum (Figuur 2) verschillende vormen van beoordelen, timmermansoog, vaste criteria, variabele criteria, werkboek en (S)portfolio (Van Dokkum, 2011). Variabele criteria, ook wel adaptief beoordelen, is een vorm van beoordelen waarbij er gedifferentieerd wordt, deze houdt rekening met de diversiteit in de motoriek van de leerlingen of geeft het een leerling de mogelijkheid te bepalen waarop hij beoordeeld wordt (Van Dokkum, 2011; Borghouts, Van Dokkum, & Slingerland, 2013).

De keuze die de leerlingen krijgen bij het adaptief beoordelen vergroot de kans op vervulling van de behoefte van autonomie (Ntoumanis, 2001; Ntoumanis & Standage, 2009; Haerens, Cardon, De Bourdeauhuij, & Vansteenkiste, 2010). Het presteren en beoordeeld worden op eigen niveau vergroot de kans op vervulling van de behoefte van competentie (Ntoumanis & Standage, 2009; Haerens, Cardon, De Bourdeauhuij, & Vansteenkiste, 2010). Op zijn beurt zou dit moeten leiden tot vervulling van de psychologische basisbehoeften en een intrinsiek gemotiveerde leerling met een grotere zelfbeschikking (Haerens, Cardon, De Bourdeauhuij, & Vansteenkiste, 2010).

Het beoordelingssysteem moet zo zijn dat de leerling gemotiveerd wordt ongeacht motorische eigenschappen en ruimte bieden voor keuzes die de leerling maakt. Daarnaast is het belangrijk dat het systeem inzichtelijk is voor de leerlingen en dat de leerlingen zich competent en veilig voelen.

De onderzoeksvraag luidt als volgt: *“Heeft adaptief beoordelen, van leerlingen tijdens de les Lichamelijke Opvoeding, tot gevolg een stijging van de psychologische basisbehoeften competentie en autonomie?”*.

Opzet van onderzoek (methode)

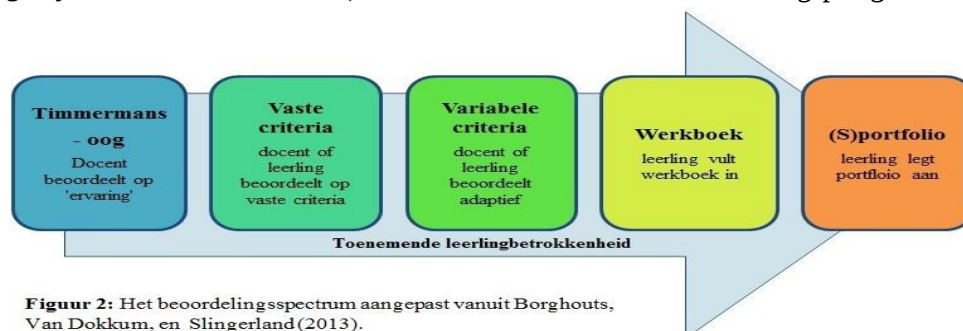
Aan het onderzoek dat is uitgevoerd op het Charlemagne college te Landgraaf, namen twee Havo twee klassen deel (H2a en H2c). Het onderzoek telde in totaal 47 leerlingen, echter zijn er 3 leerlingen uitgesloten van de data-analyse wegens ongeldige data. De overgebleven onderzoekspopulatie bestaat uit 20 jongens (45%) en 24 meisjes (55%).

Tabel 1: Overzicht onderzoekspopulatie.

Onderzoekspopulatie	M	J	Totaal
H2a Controlegroep	10	10	20
H2c Interventiegroep	14	10	24

De klassen hadden wekelijks 150 minuten les, één les van 100 minuten en één les van 50 minuten. Het onderzoek vond plaats in de les van 100 minuten en nam ongeveer 50 minuten effectieve lestijd in beslag, dit gedurende zes weken.

Zowel de interventiegroep als controlegroep kreeg drie lessen waarin het onderwerp rechtstandige sprongen werd beoefend en drie lessen waarin het hoogspringen werd beoefend.

Beide groepen werden summatief beoordeeld, aan de hand van een beoordelingsformulier, in de derde les van het betreffende onderdeel. De leerlingen werden in de eerste les van het betreffende onderdeel geïnstrueerd hoe ze beoordeeld werden.

Bij de rechtstandige sprongen werd de controlegroep beoordeeld, zoals gebruikelijk op het Charlemagne college (Bijlage III). Drie verschillende rechtstandige sprongen, op een en dezelfde situatie, die van tevoren gegeven waren. Hierbij werd alleen door de docent beoordeeld aan de hand van vaste criteria. Bij de interventiegroep werd gebruik gemaakt van een adaptieve beoordeling. De leerlingen konden kiezen op welke rechtstandige sprongen zij beoordeeld zouden worden, voor de verschillende rechtstandige sprongen stond ook een verschillende waardering (Bijlage II). Dit resulteerde in een gecombineerd cijfer tussen, de beoordeling van de docent volgens vaste criteria en de waardering van gekozen rechtstandige sprongen (50/50). De leerlingen mochten een keuze maken tussen verschillende situaties die aansloten bij verschillende bewegingsniveaus.

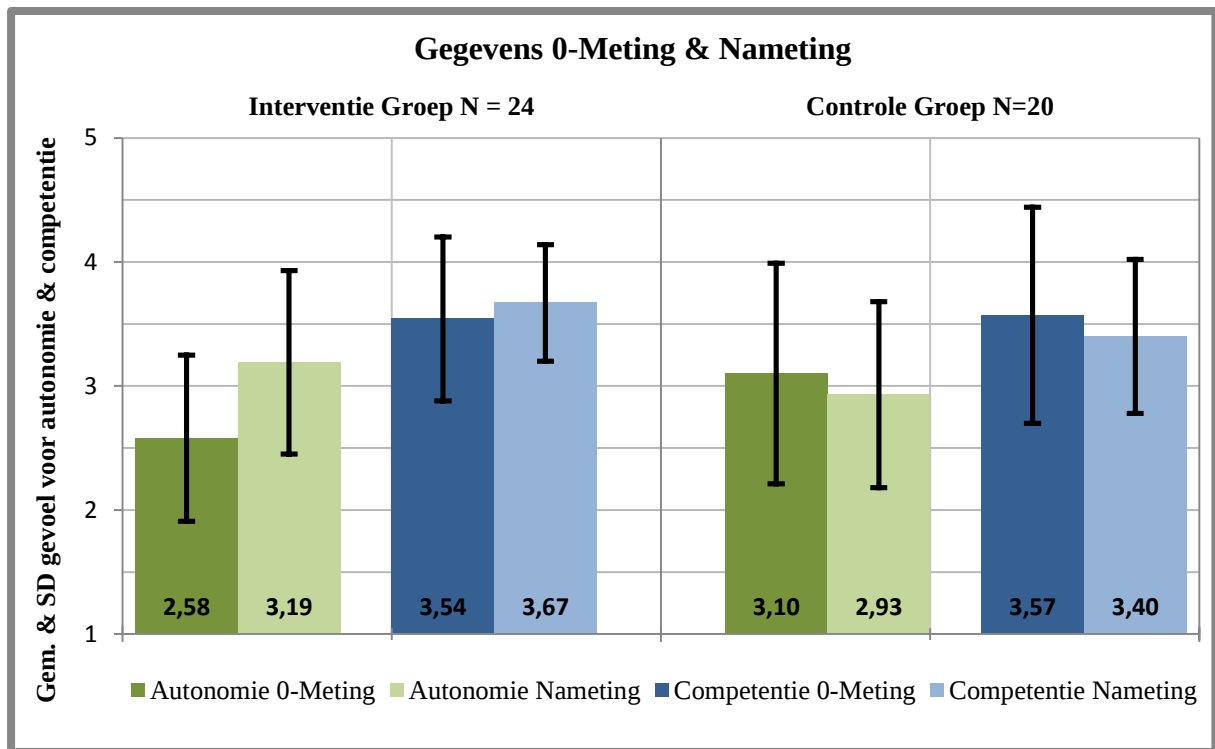
Het onderdeel hoogspringen werd normatief beoordeeld. De controlegroep maakte gebruik van het beoordelingsformulier dat voor hoogspringen op het Charlemagne college gegeven was (Bijlage V). De interventiegroep maakte gebruik van een aangepast beoordelingsformulier waarbij rekening werd gehouden met de lichaamslengte van elke deelnemer (Bijlage IV). Bij het ontwikkelen van het beoordelingsformulier is gebruik gemaakt van het beoordelingsdocument wat reeds op het Charlemagne college werd gebruikt en dit gecombineerd met de groeidiagrammen handleiding van Fredriks, Van Buuren, Burgemeijer, Verloove-Vanhorick, en Wit (2002). Tevens werd de controlegroep verplicht om tijdens de beoordeling met de fosburyflop te springen, terwijl de interventiegroep een keuze mocht maken tussen de fosburyflop en de schaarsprong.

De 'Psychological Need Satisfaction in Exercise' (PNSE; Wilson, Rogers, Rodgers, & Wild, 2006), is gebruikt om de psychologische basisbehoeften competentie en autonomie te meten. Deze Engelse vragenlijst is vertaald in het Nederlands door Van Sant (2013). De vragenlijst maakt gebruik van een vijfpuntige 'likert-scale'. De vragenlijst werd aan het begin van de eerste les afgenomen (Bijlage I), bij zowel de controlegroep als interventiegroep, als nulmeting. Aan het eind van de zesde les werd de vragenlijst opnieuw afgenomen als nameting.

Resultaten

Grafiek 1 geeft de verschillen weer tussen de interventiegroep en de controlegroep wat betreft de variabele van het onderzoek (op een schaal van vijf punten). Er zijn beduidende verschillen tussen de interventie- en controlegroep als het gaat om de perceptie van autonomie en competentie gemeten in de 0- en nameting. In de interventiegroep is er gemiddeld een aanzienlijke stijging te zien wat betreft gevoel voor autonomie (0,61), van 2,58 naar 3,19. Er is geringe stijging te zien wat betreft het competentiegevoel (0,13), van 3,54 naar 3,67. De controlegroep laat het tegengestelde zien, er vindt zowel een geringe daling in gevoel voor autonomie (0,17) als een geringe daling in competentiegevoel (0,17) plaats. Gevoel voor autonomie daalt van 3,10 naar 2,93. Het competentiegevoel daalt van 3,57 naar 3,40. Opvallend is dat vóór de interventie de controlegroep gemiddeld het hoogst scoorde, op zowel gevoel voor autonomie als gevoel voor competentie. Na de interventie was het gevoel voor autonomie en gevoel voor competentie het hoogst bij de interventiegroep.

De foutenbalken in grafiek 1 geven de spreiding weer met behulp van de standaarddeviatie (SD). In de interventiegroep is de spreiding zowel in de 0- als nameting kleiner dan in de controlegroep. Een lichte stijging in

Grafiek 1. De standaarddeviatie en het gemiddelde gevoel voor autonomie & competentie tijdens de 0- en nameting.

spreiding is te zien als men kijkt naar het gevoel voor autonomie, in de interventiegroep. Bij de andere variabele van het onderzoek is de spreiding kleiner geworden bij de nameting in vergelijking met de 0-meting. De grootste spreiding is te vinden bij de controlegroep tijdens de 0-meting, $SD = 0,89$. De kleinste spreiding ziet men bij de interventiegroep tijdens de nameting, $SD = 0,47$. Overige spreidingen en specifieke resultaten zijn te vinden in bijlage VI.

Discussie en conclusie

Naar aanleiding van de resultaten kan men stellen dat adaptief beoordelen tot gevolg heeft een stijging van de psychologische basisbehoeften competentie en autonomie. De perceptie van autonomie en competentie bij de controlegroep steeg niet. Derhalve geven bovenstaande resultaten de indicatie dat adaptief beoordelen in vergelijking met een 'normale' beoordeling het gevoel voor autonomie en competentie vergroten (Grafiek 1). Dit conform talrijke studies die stellen dat een goede beoordeling, waar een leerling keuzes kan maken, gedifferentieerd

wordt en zich competent, veilig voelt, ervoor zorgt dat de motivatie stijgt (Slingerland, 2013; Natriello, 1987; Matanin & Tannehill, 1994; Stiggins, 1999; Martin, Kulinna, & Cothran, 2002; Nye, 2009; Ridgers, Fazey, & Fairclough, 2007).

Desondanks zijn er een aantal variabelen die invloed gehad kunnen hebben op de betrouwbaarheid van het onderzoek. Zodoende kunnen de resultaten in twijfel worden getrokken. Stijgingen en dalingen die weergegeven zijn in de resultaten zijn miniem. Waar echter wel een forse stijging is te zien (autonomie interventiegroep), moeten we ook rekening houden met een aanzienlijke spreiding ($SD=0,74$) die gestegen is in vergelijking met de 0-meting. Daarnaast is er geen informatie beschikbaar over de validiteit en betrouwbaarheid van de vertaalde PNSE vragenlijst. Met de interventie is geprobeerd twee verschillende aspecten van adaptief beoordelen uit te lichten. Zo waren bij het onderdeel rechtstandige sprongen vooral de keuzes (autonomie) belangrijk, terwijl bij het onderdeel hoogspringen vooral op het

competentiegevoel werd ingespeeld. Het ene onderdeel kan meer invloed hebben gehad op de resultaten dan het andere. Het beoordelingsinstrument en de wijze van beoordelen werd in dit onderzoek in de eerste les van de lessenreeks bekend gemaakt, normaal gesproken is dit niet het geval. Het zorgt voor een transparantere wijze van beoordelen, wat op zijn beurt kan bijdrage aan een motivationele stijging (Natriello, 1987). Aangezien er een daling is te zien bij de controlegroep kan men deze variabele enigszins verwaarlozen. Als laatste kan men eventueel de duur van de interventie, verschillen tussen en de grote van, de interventiegroep en controlegroep in beschouwing nemen. Door de korte duur en kleine onderzoekspopulatie kan de betrouwbaarheid in twijfel worden getrokken.

Aanbevelingen

Leerlingen kunnen het beste uit zichzelf halen als ze optimaal gemotiveerd zijn. Verder onderzoek naar de wijze waarop motivatie kan stijgen is dan ook aan te raden. Zo heeft het onderzoek uitgewezen dat adaptief beoordelen mogelijk kan bijdragen aan een motivationele stijging. Verder onderzoek naar motiverend beoordelen en adaptief beoordelen is dan ook de moeite waard. Hierbij is het wenselijk om de onderzoekspopulatie en de duur van het onderzoek te vergroten, in vergelijking met het onderzoek wat voor u ligt. Tevens is het belangrijk om verschillende vormen binnen het adaptief beoordelen te onderscheiden. Men kan hiermee specifiek een beoordeling ontwikkelen die aansluit bij het bewegend kind.

Ik adviseer de sectie LO van Charlemagne college, maar ook die van elke andere school, in dialoog te gaan over de wijze van beoordelen. Een handreiking naar het adaptief beoordelen lijkt mij hierbij gepast om in de toekomst, met z'n allen, motiverender te beoordelen. Dat zo elke leerling LO ervaart als waardevol, prettig en rendabel.

Dankwoord

In het bijzonder wil ik mijn dank uitspreken naar Bart Raijmakers en de zijnen van het thema beoordelen. Ik dank hen voor de goede begeleiding voor als de bomen soms niet meer zichtbaar waren door het bos. Tevens wil ik mijn stagebegeleiders, de heer G. Heijnen en de heer V. Henkens, bedanken voor hun visie en begeleiding. Ten slotte wil ik het Charlemagne college, klas H2a en H2c, bedanken voor de medewerking aan dit onderzoek.

Literatuur

Bax, H., & Mulder M.J. (2011). Human movement & sports, de toekomst?!. *Lichamelijke opvoeding*, 99(4), 6-8.

Behets, D. (2011). *Didactiek van het bewegingsonderwijs*. Den Haag: Acco.

Borghouts, L., Van Dokkum, G., & Slingerland, M. (2013). Een Punt voor Gym!? Beoordelen in de Lichamelijke Opvoeding. *Thomas-Bulletin*, 73, 19-22.

Brouwer, B., Aldershof, A., Bax, H., Berkel, M., Van Dokkum, G., Mulder, M.J., & Nienhuis, J. (2011). *Human movement and sports in 2028*. Enschede, Nederland: SLO.

Brouwer, B., & Massink, M. (2006). Kun je blijven zitten op 'gym'?!. *Lichamelijke opvoeding*, 94(10), 6-10.

Deci, E.L., & Ryan, R.M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268.

Evelein, F.G. (2005). *Psychologische basisbehoeften van docenten-in-opleiding: Een onderzoek naar het verband tussen de basisbehoeftevervulling van docenten-in-opleiding, hun interpersoonlijk functioneren en de inzet van kernkwaliteiten*. Nieuwegein: Budde-Elinkwijk Grafische Producties.

Evelein, F.G., Korthagen, F., & Brekelmans, M. (2008). Psychologische basisbehoeften van docenten in opleiding: Leraar worden: een proces op de grens van persoonlijke en professionele groei. *Tijdschrift voor lerarenopleiders*, 29(3), 32-39.

Fredriks, A.M., Van Buuren, S., Burgmeijer, R.J.F., Verloove-Vanhorick, S.P., & Wit, J.M. (2002). *Groeidiagrammen handleiding bij het meten en wegen van kinderen en het invullen van groeidiagrammen*. Leiden: TNO/LUMC.

Gallo, A.M., Sheehy, D., Patton, K., & Griffin, L. (2006). Assessment Benefits and Barriers: what are you committed to?. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 77(8), 46-50.

Guay, F., Vallerand, R.J., & Blanchard, C. (2000). On the Assessment of Situational Intrinsic and Extrinsic Motivation: The Situational Motivation Scale (SIMS). *Motivation and Emotion*, 24(3), 175-213.

Haerens, L., Cardon, G., De Bourdeghuij, L., & Vansteenkiste, M. (2010). "Wil je of moet je deelnemen aan de les lichamelijke opvoeding? Het ABC van een motiverende leeromgeving". *Tijdschrift voor Lichamelijke opvoeding*, 1, 11-14.

Koka, A., & Hagger M.S. (2013). Perceived Teaching Behaviors and Self-determined Motivation in Physical Education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 81(1), 74-86. doi: 10.1080/02701367.2010.10599630

Martin, J.J., Kulinna, P.H., & Cothran, D. (2002). Motivating students through assessment. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 73(8), 18-30.

Massink, M. (2012). Het beste uit jezelf halen. *Lichamelijke Opvoeding*, 100(6), 20-23.

Matanin, M., & Tannehill, D. (1994). Assessment and Grading in Physical Education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 13, 395-405.

Murcia, J.A.M., Coll, D.G., & Pérez, L.M.R. (2009). Self-Determined Motivation and Physical Education Importance. *Human Movement*, 10(1), 1-7. doi:10.2478/v10038-008-0022-7

Natriello, G. (1987). The impact of Evaluation Processes on Students. *Educational Psychologist*, 22(2), 155-175.

Ntoumanis, N. (2001). A self-determination approach to the understanding of motivation in physical education. *British Journal of Educational Psychology*, 71, 225-242.

Ntoumanis, N., & Standage, M. (2009). Motivation in physical education classes: A self-determination theory perspective. *Theory and Research in Education*, 7(2), 194-202. doi: 10.1177/1477878509104324

Nye, S. (2009). The importance of Assessment within Physical Education. *VAHPERD*, 30(1), 8-9.

Ridgers, N.D., Fazey, D.M.A., & Fairclough, S.J. (2007). Perceptions of athletic competence and fear of negative evaluation during physical education. *British Journal of Educational Psychology*, 77, 339-349. doi:10.1348/026151006X128909

Rutten, C., Boen, F., & Seghers, J. (2012). How School Social and Physical Environments Relate To Autonomous Motivation in Physical Education: The Mediating Role of Need Satisfaction. *Journal Of Teaching In Physical Education*, 31, 216-230.

Ryan, R.M. (1995). Psychological Needs and Facilitation of Integrative Processes. *Journal of Personality*, 63(3), 397-427.

- Ryan, R.M., & Deci, E.L. (2000). The Darker and Brighter Sides of Human Existence: Basic Psychological Needs as a Unifying Concept. *Psychological Inquiry*, 11(4), 319-338.
- Slingerland, M. (2013). Motivatie en activiteit van leerlingen in de les LO. *Thomas-Bulletin*, 73, 12-15.
- Slingerland, M., & Borghouts, L.B. (2011). Direct and Indirect Influence of Physical Education-based Interventions on Physical Activity: A Review. *Journal of Physical Activity and Health*, 8, 866-878.
- Slingerland, M., Haerens, L., Cardon, G., & Borghouts, L. (2014). Differences in perceived competence and physical activity levels during single-gender modified basketball game play in middle school physical education. *European Physical Education Review*, 20(1), 20-35. doi:10.1177/1356336X13496000
- Stegeman, H., Brouwer, B., & Mooij, C. (2011). *Onderwijs in bewegen*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Stiggins, R. (1999). Assessment, Student Confidence, and School Success. *Phi Delta Kappan*, 81(3), 191-198.
- Stiggins, R. (2007). Assessment Through the student's Eyes. *Educational Leadership*, 64(8), 22-26.
- Van Dokkum, G. (2008). Beoordelen binnen LO, vooral een agogisch probleem. *Lichamelijke Opvoeding*, 96(11), 11-13.
- Van Dokkum, G. (2008). Terug naar de lichamelijke opvoeding. *Lichamelijke Opvoeding*, 96(3), 10-13.
- Van Dokkum, G. (2011). Het 'beoordelingsspectrum'. *Lichamelijke Opvoeding*, 99(6), 23-25.
- Van Sant, L. (2013). Adaptief beoordelen: De juiste keuze?. 235(2).
- Vansteenkiste, M., Sierens, E., Soenens, B., & Lens, W. (2007). Willen, moeten en structuur in de klas: over het stimuleren van een optimaal leerproces. *Begeleid Zelfstandig Leren*, 16, 37-58.
- Wilson, P. M., Rogers, W. T., Rodgers, W.M., & Wild, T.C. (2006). The Psychological Need Satisfaction in Exercise Scale. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 28, (231-251).

Bijlage I PNSE vragenlijst 0-meting en nameting

Vragenlijst Lichamelijke Opvoeding

In deze vragenlijst zal er aan je gevraagd worden hoe je het vak Lichamelijke Opvoeding ervaart. Probeer deze vragenlijst zo eerlijk mogelijk in te vullen. Er is geen goed of fout antwoord mogelijk. Als je een keuze maakt omcirkel dan het antwoord.

Naam.....

Ik ben een **jongen/meisje** (streep door wat **niet** van toepassing is)

Mijn leeftijd is (in jaren)

Klas

	Tijdens de lessen LO ...	Helemaal niet waar	Eerder niet waar	Soms waar, soms niet waar	Eerder waar	Helemaal waar
1	...voelde ik mij gehecht aan mijn leerkracht omdat hij/zij mij aanvaard zoals ik ben	1	2	3	4	5
2	...voelde ik mij in staat om oefeningen die voor mij een uitdaging vormen succesvol uit te voeren.	1	2	3	4	5
3	...kon ik zelf beslissingen nemen.	1	2	3	4	5
4	...had ik een goede band met de leraar	1	2	3	4	5
5	...voelde ik me zelfzeker om ook de meest uitdagende opdrachten succesvol uit te voeren.	1	2	3	4	5
6	...kon ik gedeeltelijk meebeslissen over de oefeningen die ik in de les deed.	1	2	3	4	5
7	...ervaarde ik een gevoel van wederzijds begrip met mijn leerkracht.	1	2	3	4	5
8	...voelde ik me in staat om de opdrachten die een uitdaging zijn voor mij goed uit te voeren	1	2	3	4	5
9	...voelde ik me verbonden met mijn leerkracht LO, omdat hij beseft hoe moeilijk en lastig oefeningen kunnen zijn	1	2	3	4	5
10	...voelde ik me in staat om oefeningen uit te voeren die een uitdaging vormen voor mij	1	2	3	4	5
11	...had ik het gevoel dat ik iets te zeggen had over de oefeningen die ik deed	1	2	3	4	5

	Tijdens de lessen LO ...	Helemaal niet waar	Eerder niet waar	Soms waar, soms niet waar	Eerder waar	Helemaal waar
12	...had ik een goed contact met de leerkracht	1	2	3	4	5
13	...voelde ik me in staat om zelfs de meest uitdagende oefeningen goed uit te voeren	1	2	3	4	5
14	...had ik een goede verstandhouding met de leerkracht	1	2	3	4	5
15	...voel ik me goed over het feit dat ik uitdagende oefeningen succesvol kan uitvoeren	1	2	3	4	5
16	...kon ik mee beslissen welke oefeningen ik uitvoerde en/of in welke volgorde	1	2	3	4	5
17	...voelde ik mij gehecht aan mijn medeleerlingen omdat ze mij aanvaarden zoals ik ben	1	2	3	4	5
18	...had ik een goede band met mijn medeleerlingen	1	2	3	4	5
19	...ervaarde ik een gevoel van wederzijds begrip met mijn medeleerlingen	1	2	3	4	5
20	...voelde ik me verbonden met mijn klasgenoten, omdat ook zij weten hoe moeilijk en lastig oefeningen kunnen zijn	1	2	3	4	5
21	...had ik een goed contact met mijn klasgenoten	1	2	3	4	5
22	...had ik een goede verstandhouding met mijn medeleerlingen	1	2	3	4	5

Dankjewel voor het invullen!

Bijlage II Beoordelingsdocument rechtstandige sprongen interventiegroep

Verantwoording

Adaptief beoordelen, is een vorm van beoordelen waarbij er gedifferentieerd wordt, deze houdt rekening met de diversiteit in de motoriek van de leerlingen of geeft het een leerling de mogelijkheid te bepalen waarop hij beoordeeld wordt (Van Dokkum, 2011; Borghouts, Van Dokkum, & Slingerland, 2013). De keuze die de leerlingen krijgen bij het adaptief beoordelen vergroot de kans op vervulling van de behoefte van autonomie (Ntoumanis, 2001; Ntoumanis & Standage, 2009; Haerens, Cardon, De Bourdeauhuij, & Vansteenkiste, 2010). Het presteren en beoordeeld worden op eigen niveau vergroot de kans op vervulling van de behoefte van competentie (Ntoumanis & Standage, 2009; Haerens, Cardon, De Bourdeauhuij, & Vansteenkiste, 2010). Op zijn beurt zou dit moeten leiden tot vervulling van de psychologische basisbehoeften en een intrinsiek gemotiveerde leerling met een grotere zelfbeschikking (Haerens, Cardon, De Bourdeauhuij, & Vansteenkiste, 2010).

Bij de beoordeling van de rechtstandige sprongen krijgen de leerlingen de keuze op welke sprongen ze beoordeeld worden. Ook mogen de leerlingen kiezen op welke situatie ze deze springen, de situaties variëren in niveau. De keuze die de leerling krijgt en de mogelijkheid om beoordeeld te worden op eigen niveau, zorgen ervoor dat deze beoordeling adaptief is.

Een goede beoordeling is hanteerbaar, transparant, valide en betrouwbaar (Stegeman, Brouwer, & Mooij, 2011; Behets, 2011). Volgens Stegeman, Brouwer en Mooij zijn er een aantal vragen die beantwoord moeten worden als je verantwoord wilt beoordelen (2011). Met behulp van deze vragen is ook dit beoordelingsformulier ontwikkeld. Zo is het voor de leerlingen duidelijk wat er beoordeeld wordt, wanneer er beoordeeld wordt, hoe er beoordeeld wordt, wie beoordeeld, welke maatstaf er gebruikt wordt, hoe zwaar iets mee telt binnen de beoordeling en hoe de voorgaande lessen eruit gaan zien. Zoveel mogelijk van deze vragen zijn beantwoord het beoordelingsformulier hieronder, sommige vragen zijn echter in het begin van de lessenreeks klassikaal toegelicht.

Bij het ontwikkelen van de lesvoorbereidingen en het beoordelingsdocument is ook nog gebruik gemaakt van de volgende boeken: 'Turnen in beeld' en 'De bouwstenen van het turnen op school : een stevig fundament' (Van den Berg, & Mol, 2009; Bosman, & Hoeboer, 2008)

Literatuur

- Behets, D. (2011). *Didactiek van het bewegingsonderwijs*. Den Haag: Acco.
- Borghouts, L., Van Dokkum, G., & Slingerland, M. (2013). Een Punt voor Gym!? Beoordelen in de Lichamelijke Opvoeding. *Thomas-Bulletin*, 73, 19-22.
- Bosman, M., & Hoeboer, J. (2008). *De bouwstenen van het turnen op school: een stevig fundament*. Haaksbergen: GrafiSelect.
- Haerens, L., Cardon, G., De Bourdeauhuij, L., & Vansteenkiste, M. (2010). "Wil je of moet je deelnemen aan de les lichamelijke opvoeding? Het ABC van een motiverende leeromgeving". *Tijdschrift voor Lichamelijke opvoeding*, 1, 11-14.
- Ntoumanis, N. (2001). A self-determination approach to the understanding of motivation in physical education. *British Journal of Educational Psychology*, 71, 225-242.
- Ntoumanis, N., & Standage, M. (2009). Motivation in physical education classes: A self-determination theory perspective. *Theory and Research in Education*, 7(2), 194-202. doi: 10.1177/1477878509104324
- Stegeman, H., Brouwer, B., & Mooij, C. (2011). *Onderwijs in bewegen*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Van den Berg, T., & Mol, J. (2009). *Turnen in beeld*. Baarn: De Vrieseborch.
- Van Dokkum, G. (2011). Het 'beoordelingsspectrum'. *Lichamelijke Opvoeding*, 99(6), 23-25.

Beoordeling rechtstandige sprongen

Voor een voldoende beoordeling moet je **drie** verschillende rechtstandige sprongen laten zien. Je kunt voor verschillende rechtstandige sprongen ook verschillende punten scoren. Kies drie verschillende sprongen die je voor punt wilt laten zien. Niet alleen de punten die je kunt scoren maar ook **de uitvoering** van de sprongen wordt meegenomen in je beoordeling. De punten die jij scoort met de gekozen sprongen tellen voor **50%** mee en de uitvoering van de sprongen telt ook voor **50%** mee. Waar deze uitvoering aan moet voldoen en hoeveel punten je met elke sprong kunt verdienen kun je hieronder zien. Iedereen mag de sprongen twee keer laten zien.

Rechtstandige sprongen	Te verdienen punten
1. Streksprong	1
2. Spreidsprong	2
3. Hurksprong	2
4. Skatesprong	2
5. (Spreid)Hoeksprong	3
6. Halve draai	3
7. Hele draai	4
Totaal	...

Onvoldoende <5,5	Voldoende(5,5-7)	Goed (7-8)	Zeer goed (8-9)	Uitstekend (9-10)
Je springt niet gestrekt, zonder vormspanning. Je maakt geen hoogte als je uit de minitrampoline komt. Je laat geen drie verschillende rechtstandige sprongen zien.	Je springt redelijk gestrekt, geringe vormspanning. Je springt tussen de 20 – 40 cm hoog uit de minitrampoline. Je laat minstens drie verschillende rechtstandige sprongen zien.	Je springt redelijk gestrekt, redelijke vormspanning. Je springt tussen de 40 – 60 cm hoog uit de minitrampoline. Je laat minstens drie verschillende rechtstandige sprongen zien.	Je springt gestrekt, goede vormspanning. Je springt tussen de 60 – 80 cm hoog uit de minitrampoline. Je laat minstens drie verschillende rechtstandige sprongen zien.	Je springt gestrekt uitstekende vormspanning. Je springt tussen de 80 – 100 cm hoog uit de minitrampoline. Je laat minstens drie verschillende rechtstandige sprongen zien.

Beoordelingsformulier Rechtstandige sprongen

Klas:

[illegible]

Bijlage III Beoordelingsdocument rechtstandige sprongen controlegroep**Beoordeling rechtstandige sprongen**

Voor een voldoende beoordeling laat je de volgende drie verschillende rechtstandige sprongen zien: de streksprong, de hurksprong, de halve draai. De sprongen die je laat zien worden beoordeeld op uitvoering. Hierbij wordt gekeken naar de insprong in de trampoline, of je voldoende vormspanning en hoogte hebt, en als laatste wordt er gekeken naar je landing. Iedereen mag de sprongen twee keer laten zien. Hieronder kun je zien waar je aan moet voldoen en welk punt hierbij hoort.

Onvoldoende <5,5	Voldoende (5,5-7)	Goed (7-8)	Zeer goed (8-9)	Uitstekend (9-10)
Je springt niet gestrekt, zonder vormspanning. Je maakt geen hoogte als je uit de minitrampoline komt. Je valt tijdens de landing. Je laat geen drie verschillende rechtstandige sprongen zien.	Je springt redelijk gestrekt, geringe vormspanning. Je springt tussen de 20 – 40 cm hoog uit de minitrampoline. Je landt stabiel, maakt een pas. Je laat minstens drie verschillende rechtstandige sprongen zien.	Je springt redelijk gestrekt, redelijke vormspanning. Je springt tussen de 40 – 60 cm hoog uit de minitrampoline. Je landt stabiel. Je laat minstens drie verschillende rechtstandige sprongen zien.	Je springt gestrekt, goede vormspanning. Je springt tussen de 60 – 80 cm hoog uit de minitrampoline. Je landt stabiel. Je laat minstens drie verschillende rechtstandige sprongen zien.	Je springt gestrekt uitstekende vormspanning. Je springt tussen de 80 – 100 cm hoog uit de minitrampoline. Je landt stabiel. Je laat minstens drie verschillende rechtstandige sprongen zien.

Beoordelingsformulier Rechtstandige sprongen

Klas:

[illegible]

Bijlage IV Beoordelingsdocument Hoogspringen interventiegroep

Verantwoording

Adaptief beoordelen, is een vorm van beoordelen waarbij er gedifferentieerd wordt, deze houdt rekening met de diversiteit in de motoriek van de leerlingen of geeft het een leerling de mogelijkheid te bepalen waarop hij beoordeeld wordt (Van Dokkum, 2011; Borghouts, Van Dokkum, & Slingerland, 2013). De keuze die de leerlingen krijgen bij het adaptief beoordelen vergroot de kans op vervulling van de behoefte van autonomie (Ntoumanis, 2001; Ntoumanis & Standage, 2009; Haerens, Cardon, De Bourdeauhuij, & Vansteenkiste, 2010). Het presteren en beoordeeld worden op eigen niveau vergroot de kans op vervulling van de behoefte van competentie (Ntoumanis & Standage, 2009; Haerens, Cardon, De Bourdeauhuij, & Vansteenkiste, 2010). Op zijn beurt zou dit moeten leiden tot vervulling van de psychologische basisbehoeften en een intrinsiek gemotiveerde leerling met een grotere zelfbeschikking (Haerens, Cardon, De Bourdeauhuij, & Vansteenkiste, 2010).

Bij de beoordeling van het hoogspringen krijgen de leerlingen van de interventiegroep de keuze op welke sprong ze worden beoordeeld, fosburyflop of schaarsprong. De uitvoering van deze sprong telt niet mee in de beoordeling. Bij deze adaptieve beoordeling wordt vooral ingespeeld op het competentie gevoel van de leerlingen. De beoordeling houdt rekening met de diversiteit in de motoriek van de leerlingen, de lengte. De controlegroep maakte gebruik van het beoordelingsformulier dat voor hoogspringen op het Charlemagne college gegeven was (Bijlage V). De interventiegroep maakte gebruik van een aangepast beoordelingsformulier waarbij rekening werd gehouden met de lichaamslengte van elke deelnemer (Bijlage IV). Bij het ontwikkelen van het beoordelingsformulier is gebruik gemaakt van het beoordelingsdocument wat reeds op het Charlemagne college werd gebruikt en dit gecombineerd met de groeidiagrammen handleiding van Fredriks, Van Buuren, Burgemeijer, Verloove-Vanhorick, en Wit (2002). De keuze die de leerling krijgt om beoordeeld te worden op de eigen gekozen techniek en de beoordeling op lichaamslengte, zorgt ervoor dat deze beoordeling adaptief is.

Een goede beoordeling is hanteerbaar, transparant, valide en betrouwbaar (Stegeman, Brouwer, & Mooij, 2011; Behets, 2011). Om de adaptieve beoordeling hanteerbaar te houden is gebruikt van een Excel werkblad. Deze berekende, aan de hand van onderstaande beoordelingscriteria en de lengte van de leerling, het punt uit. De wijze van beoordelen en het beoordelingsdocument werd in de eerste les van de lessenreeks bekend gemaakt en toegelicht.

Bij het ontwikkelen van de lesvoorbereidingen en het beoordelingsdocument is ook nog gebruik gemaakt van het volgende boek: 'De Kick in Atletiek' (Bom, 2008).

Literatuur

- Behets, D. (2011). *Didactiek van het bewegingsonderwijs*. Den Haag: Acco.
- Bom, D. (2008). *De Kick in Atletiek*. Meppel: Edu'Actief.
- Borghouts, L., Van Dokkum, G., & Slingerland, M. (2013). Een Punt voor Gym!? Beoordelen in de Lichamelijke Opvoeding. *Thomas-Bulletin*, 73, 19-22.
- Fredriks, A.M., Van Buuren, S., Burgemeijer, R.J.F., Verloove-Vanhorick, S.P., & Wit, J.M. (2002). *Groeidiagrammen handleiding bij het meten en wegen van kinderen en het invullen van groeidiagrammen*. Leiden: TNO/LUMC.
- Haerens, L., Cardon, G., De Bourdeauhuij, L., & Vansteenkiste, M. (2010). "Wil je of moet je deelnemen aan de les lichamelijke opvoeding? Het ABC van een motiverende leeromgeving". *Tijdschrift voor Lichamelijke opvoeding*, 1, 11-14.
- Ntoumanis, N. (2001). A self-determination approach to the understanding of motivation in physical education. *British Journal of Educational Psychology*, 71, 225-242.
- Ntoumanis, N., & Standage, M. (2009). Motivation in physical education classes: A self-determination theory perspective. *Theory and Research in Education*, 7(2), 194-202. doi: 10.1177/1477878509104324
- Stegeman, H., Brouwer, B., & Mooij, C. (2011). *Onderwijs in bewegen*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Van Dokkum, G. (2011). Het 'beoordelingsspectrum'. *Lichamelijke Opvoeding*, 99(6), 23-25.

Normering Hoogspringen

	Leerjaar 1		Leerjaar 2		Leerjaar 3		Leerjaar 4		Leerjaar 5	
Cijfer	Meisjes	Jongens	Meisjes	Jongens	Meisjes	Jongens	Meisjes	Jongens	Meisjes	Jongens
10	77,5	85	82,5	87,5	87,5	92,5	92,5	95	97,5	100
9,5	75	82,5	80	85	85	90	90	92,5	95	97,5
9	72,5	80	77,5	82,5	82,5	87,5	87,5	90	92,5	95
8,5	70	77,5	75	80	80	85	85	87,5	90	92,5
8	67,5	75	72,5	77,5	77,5	82,5	82,5	85	87,5	90
7,5	65	72,5	70	75	75	80	80	82,5	85	87,5
7	62,5	70	67,5	72,5	72,5	77,5	77,5	80	82,5	85
6,5	60	67,5	65	70	70	75	75	77,5	80	82,5
6	57,5	65	62,5	67,5	67,5	72,5	72,5	75	77,5	80
5,5	55	62,5	60	65	65	70	70	72,5	75	77,5
5	52,5	60	57,5	62,5	62,5	67,5	67,5	70	72,5	75
4,5	50	57,5	55	60	60	65	65	67,5	70	72,5
4	47,5	55	52,5	57,5	57,5	62,5	62,5	65	67,5	70

Gemiddelde lengte per leerjaar (Fredriks, Buuren, Burgemeijer, Verloove-Vanhorick & Wit 2002)

Gem.	1553	1540	1608	1609	1647	1682	1671	1744	1686	1787
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Beoordelingsformulier hoogspringen interventiegroep

Beoordelingsformulier Hoogspringen

Klas:

[illegible]

Bijlage V Beoordelingsdocument Hoogspringen controlegroep

Normering Hoogspringen

	Leerjaar 1		Leerjaar 2		Leerjaar 3		Leerjaar 4		Leerjaar 5	
Cijfer	Meisjes	Jongens	Meisjes	Jongens	Meisjes	Jongens	Meisjes	Jongens	Meisjes	Jongens
10	1.30	1.40	1.40	1.50	1.50	1.60	1.60	1.70	1.70	1.80
9,5	1.25	1.35	1.35	1.45	1.45	1.55	1.55	1.65	1.65	1.75
9	1.20	1.30	1.30	1.40	1.40	1.50	1.50	1.60	1.60	1.70
8,5	1.15	1.25	1.25	1.35	1.35	1.45	1.45	1.55	1.55	1.65
8	1.10	1.20	1.20	1.30	1.30	1.40	1.40	1.50	1.50	1.60
7,5	1.05	1.15	1.15	1.25	1.25	1.35	1.35	1.45	1.45	1.55
7	1.00	1.10	1.10	1.20	1.20	1.30	1.30	1.40	1.40	1.50
6,5	0.95	1.05	1.05	1.15	1.15	1.25	1.25	1.35	1.35	1.45
6	0.90	1.00	1.00	1.10	1.10	1.20	1.20	1.30	1.30	1.40
5,5	0.85	0.95	0.95	1.05	1.05	1.15	1.15	1.25	1.25	1.35
5	0.80	0.90	0.90	1.00	1.00	1.10	1.10	1.20	1.20	1.30
4,5	0.75	0.85	0.85	0.95	0.95	1.05	1.05	1.15	1.15	1.25
4	0.70	0.80	0.80	0.90	0.90	1.00	1.00	1.10	1.10	1.20

Beoordelingsformulier hoogspringen controlegroep

Beoordelingsformulier Hoogspringen

Klas:

[illegible]

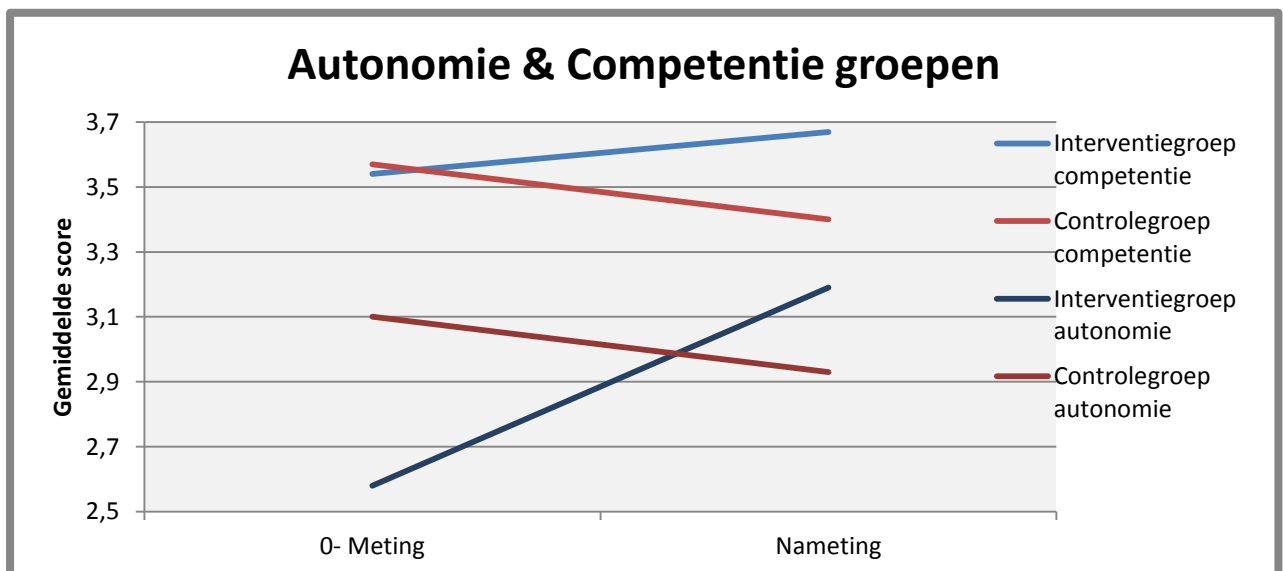
Bijlage VI Resultaten PNSE vragenlijst

Interventiegroep

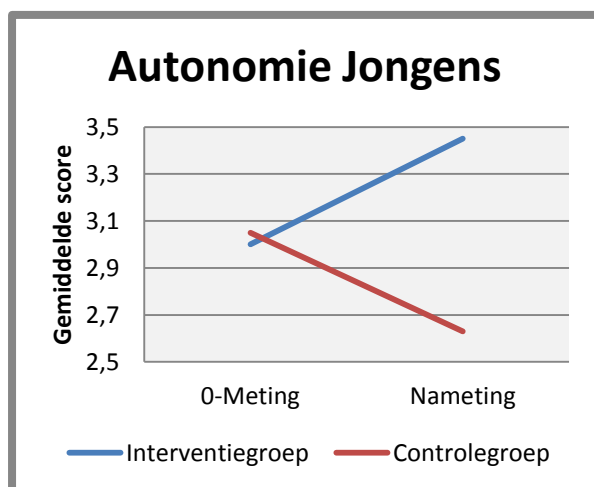
0-Meting:	Gem. Autonomie	Gem. Competentie	Nameting:	Gem. Autonomie	Gem. Competentie
Klas H2c N=24	2,58 (SD = 0,67)	3,54 (SD = 0,66)	Klas H2c N=24	3,19 (SD = 0,74)	3,67 (SD = 0,47)
Jongens N=10	3,00 (SD = 0,54)	3,70 (SD = 0,53)	Jongens N=10	3,45 (SD = 0,54)	3,82 (SD = 0,45)
Meisjes N=14	2,29 (SD = 0,60)	3,43 (SD = 0,73)	Meisjes N=14	3,00 (SD = 0,82)	3,56 (SD = 0,47)

Controlegroep

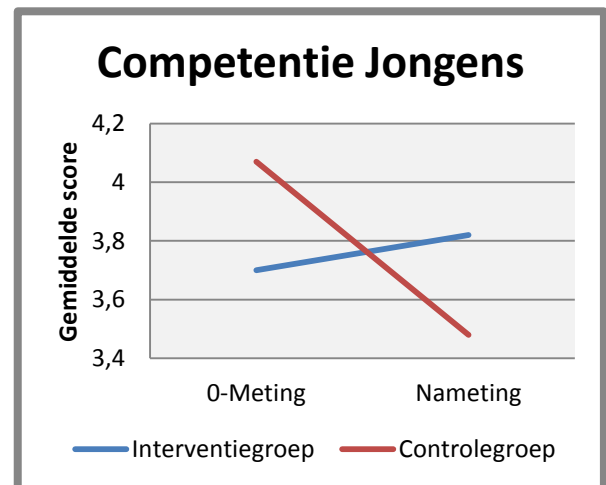
0-Meting:	Gem. Autonomie	Gem. Competentie	Nameting:	Gem. Autonomie	Gem. Competentie
Klas H2a N=20	3,10 (SD = 0,89)	3,57 (SD = 0,87)	Klas H2a N=20	2,93 (SD = 0,75)	3,40 (SD = 0,62)
Jongens N=10	3,05 (SD = 1,02)	4,07 (SD = 0,53)	Jongens N=10	2,63 (SD = 0,88)	3,48 (SD = 0,80)
Meisjes N=10	3,15 (SD = 0,80)	3,07 (SD = 0,86)	Meisjes N=10	3,23 (SD = 0,48)	3,42 (SD = 0,40)

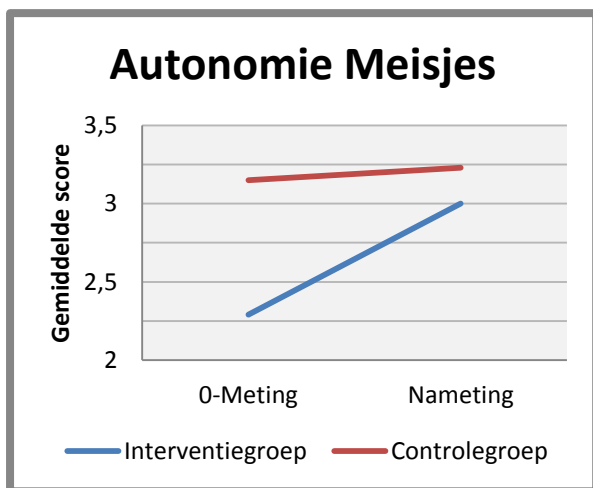
Grafiek 2. Autonomie & Competentie Interventiegroep en Controlegroep

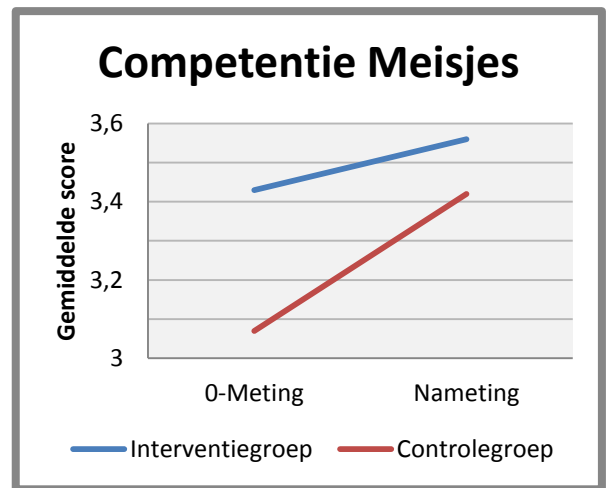
Grafiek 3. Autonomie Jongens

Grafiek 4. Competentie Jongens

Grafiek 5. Autonomie Meisjes

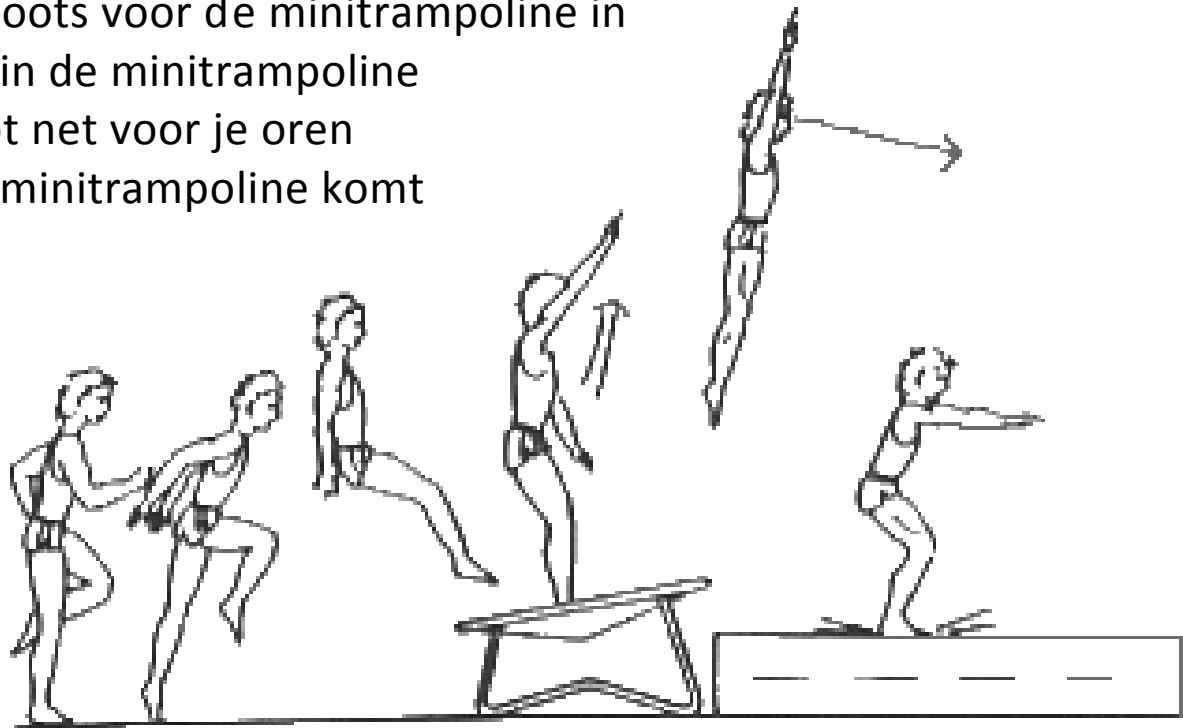
Grafiek 6. Competentie Meisjes

Mediakaart

Streksprong

Bij de streksprong ben je volledig gestrekt.

- Ren actief aan en spring ruimschoots voor de minitrampoline in
- Spring met twee voeten tegelijk in de minitrampoline
- Zwaai je armen recht omhoog tot net voor je oren
- Span je lichaam aan als je uit de minitrampoline komt
- Houd je benen bij elkaar
- Veer bij de landing licht door
- Recht vooruit blijven kijken

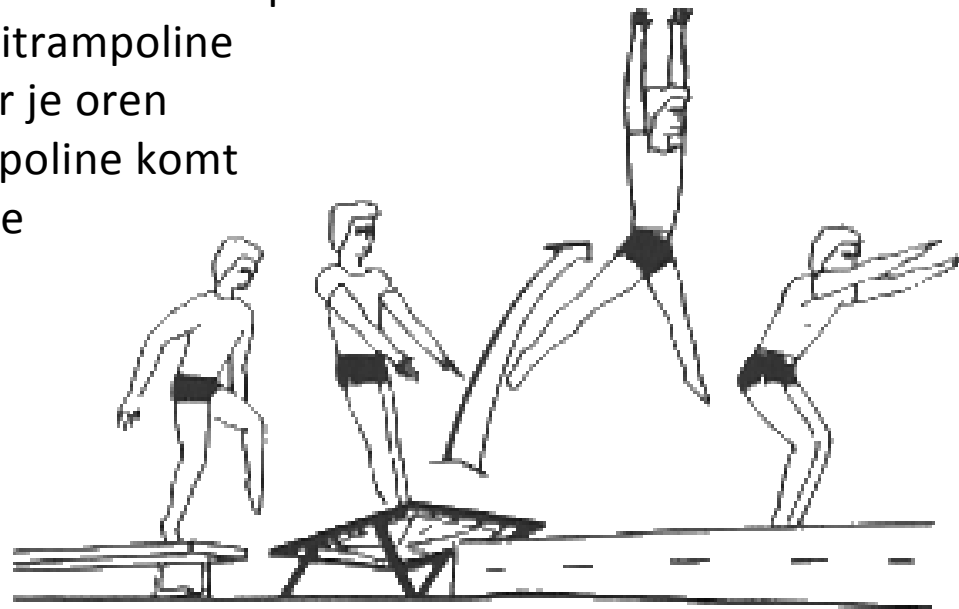

Mediakaart

Spreidsprong

Bij de spreidsprong ben je volledig gestrekt, je spreid na de afzet in de minitrampoline je benen en sluit deze weer voordat je op de landingsmat landt.

- Ren actief aan en spring ruimschoots voor de minitrampoline in
- Spring met twee voeten tegelijk in de minitrampoline
- Zwaai je armen recht omhoog tot net voor je oren
- Span je lichaam aan als je uit de minitrampoline komt
- Spreid je benen nadat je afgezet hebt in de minitrampoline.
- Sluit je benen voordat je landt
- Veer bij de landing ligt door
- Recht vooruit blijven kijken

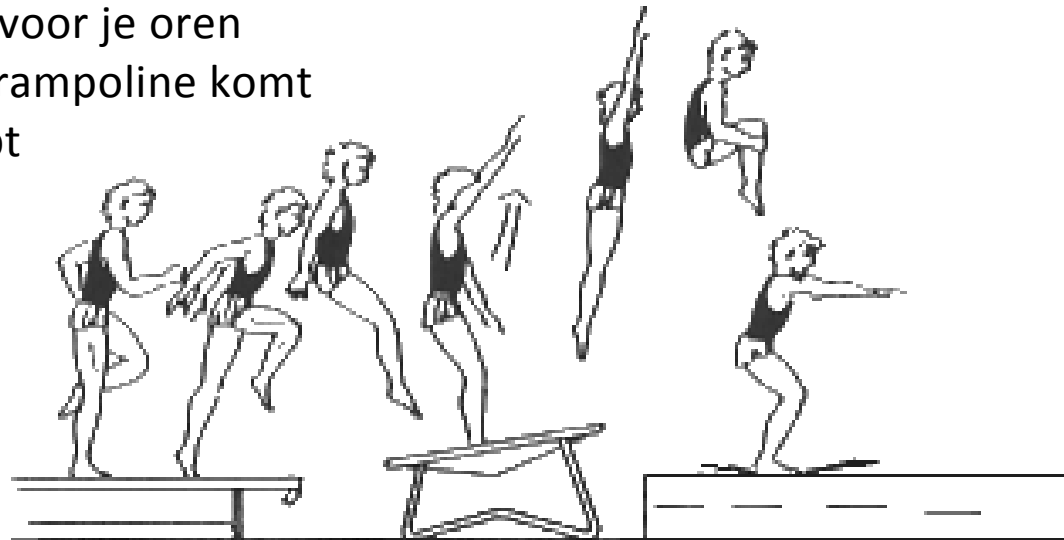

Mediakaart

Hurksprong

Bij de hurksprong ben je volledig gestrekt, je hurkt na de afzet in de minitrampoline je benen op en strekt deze weer voordat je op de landingsmat landt.

- Ren actief aan en spring ruimschoots voor de minitrampoline in
- Spring met twee voeten tegelijk in de minitrampoline
- Zwaai je armen recht omhoog tot net voor je oren
- Span je lichaam aan als je uit de minitrampoline komt
- Hurk je benen op nadat je afgezet hebt
- Bovenlichaam blijft rechtop!
- Streck je benen voordat je landt
- Veer bij de landing licht door
- Recht vooruit blijven kijken

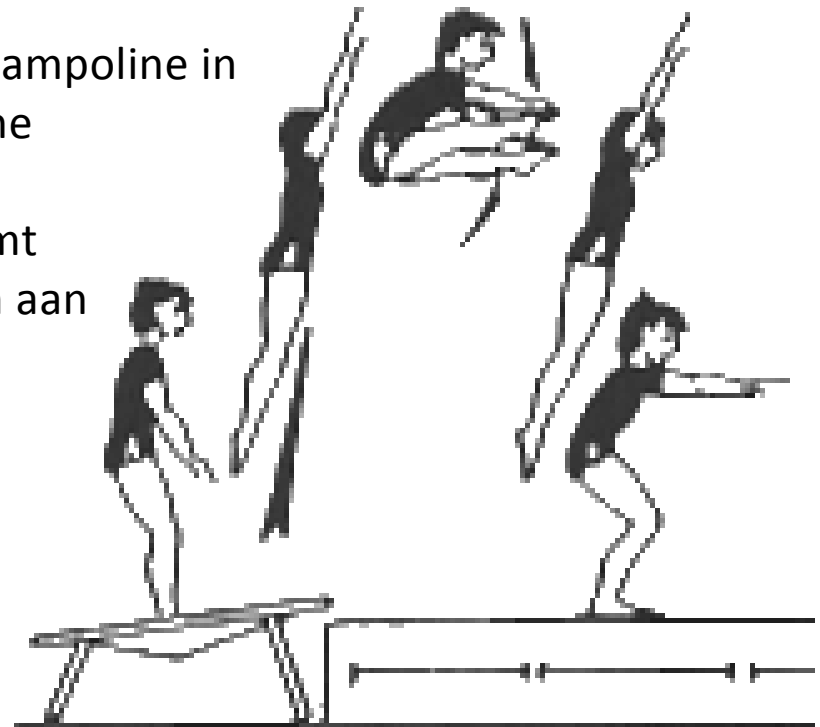

Mediakaart

Spreid-hoeksprong

Bij de spreid-hoeksprong ben je volledig gestrekt, je spreid en hoekt je benen na de afzet in de minitrampoline en strekt je weer voordat je op de landingsmat landt.

- Ren actief aan en spring ruimschoots voor de minitrampoline in
- Spring met twee voeten tegelijk in de minitrampoline
- Zwaai je armen recht omhoog tot net voor je oren
- Span je lichaam aan als je uit de minitrampoline komt
- Spreid en hoek je benen na de afzet en tik je voeten aan
- Strek je weer uit voordat je landt
- Veer bij de landing ligt door
- Recht vooruit blijven kijken

Mediakaart

Skatesprong

Bij de skatesprong is je bovenlichaam volledig gestrekt, je gooit je benen schuin naar achteren en tikt je voeten aan. Strek je weer uit voordat je landt.

- Ren actief aan en spring ruimschoots voor de minitrampoline in
- Spring met twee voeten tegelijk in de minitrampoline
- Span je lichaam aan als je uit de minitrampoline komt
- Gooi je benen schuin naar achteren en tik je voeten aan
- Bovenlichaam blijft rechtop!
- Strek je weer uit voordat je landt
- Veer bij de landing ligt door

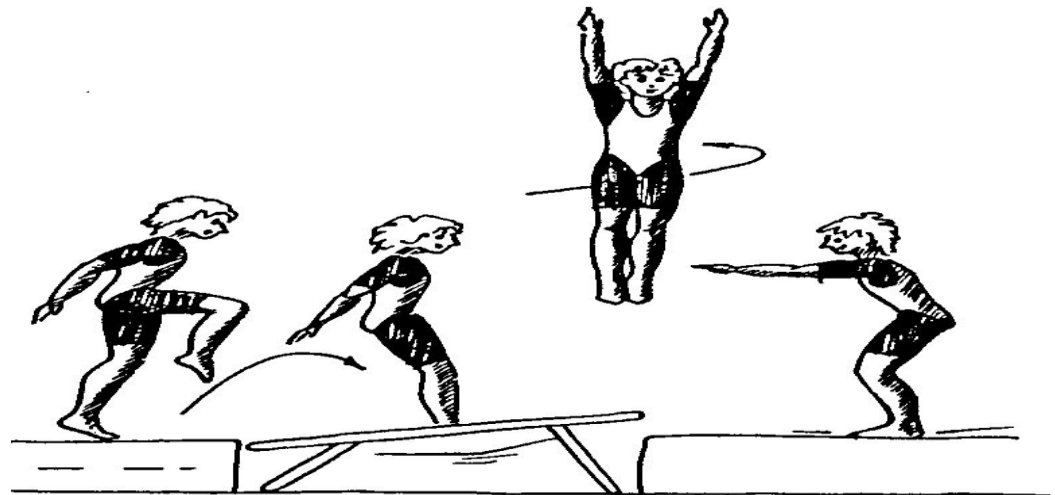

Mediakaart

Halve draai

Bij de halve draai ben je volledig gestrekt, je draait na de afzet uit de minitrampoline en eindigt met je gezicht in richting de minitrampoline.

- Ren actief aan en spring ruimschoots voor de minitrampoline in
- Spring met twee voeten tegelijk in de minitrampoline
- Zwaai je armen recht omhoog tot net voor je oren
- Span je lichaam aan als je uit de minitrampoline komt
- Draai 180 graden
- Houd je benen bij elkaar
- Veer bij de landing ligt door

Naam student: Teun Gootzen
 Klas: Edu4b
 FSH-stagedocent:
 Tijd: 10.30-12.10

School: Charlemagne college Eijkhagen
 Naam schoolpracticumdocent:
 Datum: les 1
 Klas: H2c Interventiegroep Aantal leerlingen: 26 J / M

Lesvoorbereidingsformulier

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag	
Rechtstandige sprongen, Spel	
Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)	
De leerlingen hebben dit schooljaar nog geen trampoline springen gehad. In de brugklas hebben alle leerleerlingen al rechtstandige sprongen behandeld. Dit schooljaar hebben de leerlingen wel grondvormen van turnen behandeld.	
De leerlingen hebben verschillende spelvormen behandeld zowel in voorgaande lessen dit schooljaar als vorig schooljaar. Bekend zijn de leerlingen met basketbal, handbal, trefbal, unihockey en voetbal.	
Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)	
G→ Turnen I→ rechtstandige sprongen C→ minitrampoline Cr→ Bewegen en verbeteren Aan het eind van de les kunnen de leerlingen midden in de trampoline springen en springen van een grote afstand in de trampoline. Aan het eind van de les kunnen de leerlingen bij een streksprong landen op de voeten zonder een extra stap te maken. Aan het eind van de les zijn de leerlingen bekend met verschillende rechtstandige sprongen.	
Bewegen en regelen Aan het einde van de les kunnen de leerlingen zelfstandig klaar gaan staan in de juiste rij. Aan het einde van de les kunnen de leerlingen zelfstandig bepalen wanneer ze kunnen vertrekken richting de trampoline. Aan het einde van de les kunnen de leerlingen elkaar hulpverlenen bij verschillende rechtstandige sprongen m.b.v. een sandwich greep.	
Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per lesonderdeel aangeven aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
	- Drie landingsmatten - Drie trampolines - Matjes - Pionnen - Mediakaarten
	- 4 goals - Baskets - 4 banken - Unihockey - Basketbal - Trefbal - Voetbal - Handbal

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Invullen vragenlijsten	Invullen van de vragenlijst	- Invullen vragenlijst voor opleiding - Ingevuld inleveren	- lln. hebben vragen over de gestelde vragen - lln. hebben geen pen	- lln. de vraag uitleggen - pennen uitdelen aan de lln.
Warming-up	Een aantal rondes rennen waarbij de leerlingen verschillende oefeningen moeten uitvoeren. Na de rondes voeren de lln. core stability oefeningen uit.	- lln. volgen de instructies van de docent die mee rent in tegengestelde richting - lln. voeren de oefeningen uit en kunnen oef. zelf moeilijker maken - Na de spong wachten om hulp te verlenen	- De lln. volgen de instructies niet op - De lln. worden snel moe - De lln. voeren de oefening niet juist uit	- lln. hierop aanspreken - het tempo van loopas vertragen - de oefeningen meerder malen herhalen.
Turnen Rechtstandige sprongen	Het springen van verschillende rechtstandige sprongen waarbij het accent ligt op de juiste insprong in de trampoline en landing op de mat. Dit kan met flubbers/ pionnen/ matten worden aangegeven. Verschillende rechtstandige sprongen worden uitgevoerd.	- Wachten tot de leerling voor je klaar staat om hulp te verlenen - Zelf kiezen welke situatie ze springen - Mediakaarten bekijken als je in de rij staat.	-Leerlingen springen te laat in de trampoline -Leerlingen landen te ver op de landingsmat -Leerlingen landen niet stabiel op de landingsmat	-Voor de trampoline een mat/flubber/pion plaatsen -Op de landingsmat een flubber plaatsen waar de leerling moet landen. -Een voorwerp aangooien snel na de landing, extra opdracht na de landing
Allesbal	Klas verdelen in twee teams die tegen elkaar strijden. Docent werpt een bal in het spel, dit spel wordt ook gespeeld. lln. op volgorde van sterkte laten zitten op de banken.	- elke winst één punt - eerst de muur aantikken voordat er gespeeld wordt - docent bepaalt, bal en aantal spelers - max. twee min spelen voor wissel	- Leerlingen zitten te lang stil - Het scoren is te gemakkelijk.	- Meerdere spelers in het veld, makkelijker maken om te scoren - Het doel aanpassen qua grootte en hoogte.

Naam student: Teun Gootzen
 Klas: Edu4b
 FSH-stagedocent:
 Tijd: 10.30-12.10

School: Charlemagne college Eijhagen
 Naam schoolpracticumdocent:
 Datum: les 2
 Klas: H2c Interventiegroep Aantal leerlingen: 26 J / M

Lesvoorbereidingsformulier

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag	
Rechtstandige sprongen, Spel	
Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)	
De leerlingen hebben de vorige les de streksprong behandeld waarbij het accent lag op de juiste insprong in de trampoline en landing op de mat. De leerlingen zijn bekend met verschillende rechtstandige sprongen. De leerlingen kunnen zelfstandig een situatie reguleren, hieronder valt hulpverleners en opnieuw aansluiten in de rij. De leerlingen hebben verschillende spelvormen behandeld zowel in voorgaande lessen dit schooljaar als vorig schooljaar. Bekend zijn de leerlingen met basketbal, handbal, trefbal, unihockey en voetbal. De leerlingen zijn bekend met het spel allesbal.	
Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)	
G→ Turnen I→ rechtstandige sprongen C→ minitrampoline Cr→ Bewegen en verbeteren Aan het eind van de les kunnen de leerlingen midden in de trampoline springen, springen van een grote afstand in de trampoline en maken grote hoogte. Aan het eind van de les kunnen de leerlingen bij verschillende rechtstandige sprongen landen zonder een extra stap te maken. Aan het eind van de les zijn de leerlingen bekend met verschillende rechtstandige sprongen en hebben een keuze gemaakt uit de verschillende rechtstandige sprongen. Bewegen en regelen Aan het einde van de les kunnen de leerlingen elkaar hulpverleners bij verschillende rechtstandige sprongen m.b.v. een sandwich greep en bewegen met de springer mee. Aan het einde van de les kunnen de leerlingen zelfstandig allesbal reguleren. Materialen terug leggen naar elk spel en aansluiten op de bank van het eigen team. Aan het einde van de les hebben de leerlingen een keuze gemaakt uit de verschillende rechtstandige sprongen die binnen de eigen leerlijn passen.	
Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per lesonderdeel aangeven aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
	- Drie landingsmatten - Drie trampolines - Matjes - Pionnen - Mediakaarten - Muziek - 4 goals - Baskets - 4 banken - Unihockey - Basketbal - Trefbal - Voetbal - Handbal

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Warming-up	Een aantal rondes rennen waarbij de leerlingen verschillende oefeningen moeten uitvoeren. Na de rondes voeren de lln. core stability oefeningen uit.	- lln. volgen de instructies van de docent die mee rent in tegengestelde richting - lln. voeren de oefeningen uit en kunnen oef. zelf moeilijker maken - Na de spong wachten om hulp te verlenen	- lln. hebben geen pen - De lln. volgen de instructies niet op - De lln. worden snel moe - De lln. voeren de oefening niet juist uit	- lln. hierop aanspreken - het tempo van loopas vertragen - de oefeningen meerder malen herhalen.
Turnen Rechtstandige sprongen	Het springen van verschillende rechtstandige sprongen waarbij het accent ligt op het verbeteren van de insprong, hoogte van de sprong en de vormspanning tijdens de sprong. De leerlingen maken een keuze uit de sprongen en oefenen deze.	- Wachten tot de leerling voor je klaar staat om hulp te verlenen - Zelf kiezen welke situatie ze springen - Mediakaarten bekijken als je in de rij staat.	-Leerlingen springen te laat in de trampoline -Leerlingen landen te ver op de landingsmat -Leerlingen landen niet stabiel op de landingsmat	-Voor de trampoline een mat/flubber/pion plaatsen -Op de landingsmat een flubber plaatsen waar de leerling moet landen. -Een voorwerp aangooien snel na de landing, extra opdracht na de landing
Springen op muziek	De lln. springt de gekozen sprongen. De leerlingen voeren de sprongen synchroon uit op muziek.	- Tegelijk vertrekken en in de trampoline springen - Aftellen docent vertrekken. - Gekozen sprongen springen.	-Leerlingen vertrekken niet samen - Leerlingen springen te snel achter elkaar aan	- Aftellen wanneer de leerlingen moeten springen
Allesbal	Klas verdelen in twee teams die tegen elkaar strijden. Docent werpt een bal in het spel, dit spel wordt ook gespeeld. lln. op volgorde van sterkte laten zitten op de banken.	- elke winst één punt - eerst de muur aantikken voordat er gespeeld wordt - docent bepaalt, bal en aantal spelers - max. twee min spelen voor wissel	- Leerlingen zitten te lang stil - Het scoren is te gemakkelijk.	- Meerdere spelers in het veld, makkelijker maken om te scoren - Het doel aanpassen qua grootte en hoogte.

Naam student: Teun Gootzen
 Klas: Edu4b
 FSH-stagedocent: J. Schijvenaars
 Tijd: 10.30-12.10

School: Charlemagne college Eijkhagen
 Naam schoolpracticumdocent: Hen
 Datum: les 3
 Klas: H2c interventiegroep Aantal leerlingen: 26 J / M

Lesvoorbereidingsformulier

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag Rechtstandige sprongen beoordeling, bewegen op muziek rope skipping	
Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) De leerlingen hebben vorige twee lessen de streksprong behandeld waarbij het accent lag op de juiste insprong in de trampoline, landing op de mat, de vormspanning tijdens de sprong en hoogte uitsprong. De leerlingen kunnen zelfstandig een situatie regelen, hieronder valt het hulpverleners en opnieuw aansluiten in de rij. De leerlingen weten welke sprongen ze op de toets moeten uitvoeren en aan welke criteria deze moeten voldoen. De leerlingen hebben kennis gemaakt met bewegen op muziek door te springen op de telling van de muziek.	
Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) G→ Turnen I→ rechtstandige sprongen C→ minitrampoline Cr→ Bewegen en verbeteren Aan het eind van de les kunnen de leerlingen midden in de trampoline springen, springen van een grote afstand in de trampoline en maken grote hoogte. Aan het eind van de les kunnen de leerlingen bij verschillende rechtstandige sprongen landen zonder een extra stap te maken. Aan het eind van de les zijn de leerlingen bekend met verschillende rechtstandige sprongen en hebben een keuze gemaakt uit de verschillende rechtstandige sprongen. Bewegen en regelen Aan het einde van de les kunnen de leerlingen elkaar hulpverleners bij verschillende rechtstandige sprongen m.b.v. een sandwich greep en bewegen met de springer mee. Aan het einde van de les kunnen de leerlingen zelfstandig allesbal reguleren. Materialen terug leggen naar elk spel en aansluiten op de bank van het eigen team. Aan het einde van de les hebben de leerlingen een keuze gemaakt uit de verschillende rechtstandige sprongen die binnen de eigen leerlijn passen.	
Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per onderdeel aangeven aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
- Drie landingsmatten - Drie trampolines - Matjes - Pionnen - Mediakaarten - Beoordelingsformulier	
- 4 goals - Baskets - 4 banken - Unihockey - Basketbal - Trefbal - Voetbal - Handbal	

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Warming-up	Een aantal rondes rennen waarbij de leerlingen verschillende oefeningen moeten uitvoeren.	- lln. volgen de instructies van de docent die mee rent in tegengestelde richting	- De lln. volgen de instructies niet op - De lln. worden snel moe	- lln. hierop aanspreken - het tempo van looppas vertragen
Turnen Rechtstandige sprongen	Het springen van verschillende rechtstandige sprongen waarbij het accent ligt op het herhalen van de gekozen sprongen.	- Na de spong wachten om hulp te verlenen - Wachten tot de leerling voor je klaar staat om hulp te verlenen - Zelf kiezen welke situatie ze springen - Mediakaarten bekijken als je in de rij staat.	-Leerlingen springen te laat in de trampoline -Leerlingen landen te ver op de landingsmat -Leerlingen landen niet stabiel op de landingsmat	-Voor de trampoline een mat/flubber/pion plaatsen -Op de landingsmat een flubber plaatsen waar de leerling moet landen. -Een voorwerp aangooien snel na de landing, extra opdracht na de landing
Turnen Rechtstandige sprongen punt	De leerlingen springen volgens de aangegeven beoordeling voor punt. De leerlingen springen met twee tegelijk.	- springen op volgorde van de lijst - de leerlingen laten hun eerste serie sprongen zien - de leerlingen laten voor de tweede keer hun serie sprongen zien.	- de leerlingen vragen tips - vragen beoordeling	- lln. kort aanwijzing geven en verwijzen naar mediakaarten. - verwijzen beoordelingsdocument
Rope skipping	In adagio vorm verschillende oefeningen uitvoeren op muziek. In groepen laten werken aan een eigen combinatie.	- opstellen in gelijke rijen - Oefening die voorgedaan wordt nadoen - op telling vertrekken.	- het is te moeilijk - het is te gemakkelijk	- moeilijkere oefeningen, verschillende binnen 8 tellen laten uitvoeren. - Makkelijkere oefeningen, één oefening, lopen tussen oefeningen in.

Naam student: Teun Gootzen
 Klas: Edu4b
 FSH-stagedocent:
 Tijd: 8.30-10.10

School: Charlemagne college Eijkhagen
 Naam schoolpracticumdocent:
 Datum: les 1
 Klas:H2a Controlegroep Aantal leerlingen: 21 J / M

Lesvoorbereidingsformulier

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag Rechtstandige sprongen, Spel	
Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) De leerlingen hebben dit schooljaar nog geen trampoline springen gehad. In de brugklas hebben alle leerleerlingen al rechtstandige sprongen behandeld. Dit schooljaar hebben de leerlingen wel grondvormen van turnen behandeld. De leerlingen hebben verschillende spelvormen behandeld zowel in voorgaande lessen dit schooljaar als vorig schooljaar. Bekend zijn de leerlingen met basketbal, handbal, trefbal, unihockey en voetbal.	
Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) G→ Turnen I→ rechtstandige sprongen C→ minitrampoline Cr→Bewegen en verbeteren Aan het eind van de les kunnen de leerlingen midden in de trampoline springen en springen van een grote afstand in de trampoline. Aan het eind van de les kunnen de leerlingen bij een streksprong landen op de voeten zonder een extra stap te maken. Aan het eind van de les zijn de leerlingen bekend met verschillende rechtstandige sprongen.	
Bewegen en regelen Aan het einde van de les kunnen de leerlingen zelfstandig klaar gaan staan in de juiste rij. Aan het einde van de les kunnen de leerlingen zelfstandig bepalen wanneer ze kunnen vertrekken richting de trampoline. Aan het einde van de les kunnen de leerlingen elkaar hulpverlenen bij verschillende rechtstandige sprongen m.b.v. een sandwich greep.	
Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per lesonderdeel aangeven aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
	- Drie landingsmatten - Drie trampolines - Matjes - Pionnen - Mediakaarten
	- 4 goals - Baskets - 4 banken - Unihockey - Basketbal - Trefbal - Voetbal - Handbal

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Invullen vragenlijsten	Invullen van de vragenlijst	- Invullen vragenlijst voor opleiding - Ingevuld inleveren	- lln. hebben vragen over de gestelde vragen - lln. hebben geen pen	- lln. de vraag uitleggen - pennen uitdelen aan de lln.
Warming-up	Een aantal rondes rennen waarbij de leerlingen verschillende oefeningen moeten uitvoeren. Na de rondes voeren de lln. core stability oefeningen uit.	- lln. volgen de instructies van de docent die mee rent in tegengestelde richting - lln. voeren de oefeningen uit en kunnen oef. zelf moeilijker maken - Na de spong wachten om hulp te verlenen	- De lln. volgen de instructies niet op - De lln. worden snel moe - De lln. voeren de oefening niet juist uit	- lln. hierop aanspreken - het tempo van looppas vertragen - de oefeningen meerder malen herhalen.
Turnen Rechtstandige sprongen	Het springen van verschillende rechtstandige sprongen waarbij het accent ligt op de juiste insprong in de trampoline en landing op de mat. Dit kan met flubbers/ pionnen/ matten worden aangegeven. Verschillende rechtstandige sprongen worden uitgevoerd.	- Wachten tot de leerling voor je klaar staat om hulp te verlenen - docent wijst de situatie waar je moet springen - Mediakaarten bekijken als je in de rij staat.	-Leerlingen springen te laat in de trampoline -Leerlingen landen te ver op de landingsmat -Leerlingen landen niet stabiel op de landingsmat	-Voor de trampoline een mat/flubber/pion plaatsen -Op de landingsmat een flubber plaatsen waar de leerling moet landen. -Een voorwerp aangooien snel na de landing, extra opdracht na de landing
Allesbal	Klas verdelen in twee teams die tegen elkaar strijden. Docent werpt een bal in het spel, dit spel wordt ook gespeeld. lln. op volgorde van sterkte laten zitten op de banken.	- elke winst één punt - eerst de muur aantikken voordat er gespeeld wordt - docent bepaalt, bal en aantal spelers - max. twee min spelen voor wissel	- Leerlingen zitten te lang stil - Het scoren is te gemakkelijk.	- Meerdere spelers in het veld, makkelijker maken om te scoren - Het doel aanpassen qua grootte en hoogte.

Naam student: Teun Gootzen
Klas: Edu4b
FSH-stagedocent:
Tijd: 8.30-10.10

School: Charlemagne college Eijkhagen
Naam schoolpracticumdocent:
Datum: les 2
Klas:H2a Controlegroep Aantal leerlingen: 21 J / M

Lesvoorbereidingsformulier

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag	
Rechtstandige sprongen, Spel	
Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)	
De leerlingen hebben de vorige les de streksprong behandeld waarbij het accent lag op de juiste insprong in de trampoline en landing op de mat. De leerlingen zijn bekend met verschillende rechtstandige sprongen. De leerlingen kunnen zelfstandig een situatie reguleren, hieronder valt hulpverleners en opnieuw aansluiten in de rij. De leerlingen hebben verschillende spelvormen behandeld zowel in voorgaande lessen dit schooljaar als vorig schooljaar. Bekend zijn de leerlingen met basketbal, handbal, trefbal, unihockey en voetbal. De leerlingen zijn bekend met het spel allesbal.	
Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)	
G→ Turnen I→ rechtstandige sprongen C→ minitrampoline Cr→	
Bewegen en verbeteren	
Aan het eind van de les kunnen de leerlingen midden in de trampoline springen, springen van een grote afstand in de trampoline en maken grote hoogte.	
Aan het eind van de les kunnen de leerlingen bij verschillende rechtstandige sprongen landen zonder een extra stap te maken.	
Aan het eind van de les zijn de leerlingen bekend met verschillende rechtstandige sprongen en weten welke sprongen ze voor punt moeten springen.	
Bewegen en regelen	
Aan het einde van de les kunnen de leerlingen elkaar hulpverleners bij verschillende rechtstandige sprongen m.b.v. een sandwich greep en bewegen met de springer mee.	
Aan het einde van de les kunnen de leerlingen zelfstandig allesbal reguleren. Materialen terug leggen naar elk spel en aansluiten op de bank van het eigen team.	
Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per lesonderdeel aangeven aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
	- Drie landingsmatten - Drie trampolines - Matjes - Pionnen - Mediakaarten - muziek
	- 4 goals - Baskets - 4 banken - Unihockey - Basketbal - Trefbal - Voetbal - Handbal

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Warming-up	Een aantal rondes rennen waarbij de leerlingen verschillende oefeningen moeten uitvoeren. Na de rondes voeren de lln. core stability oefeningen uit.	- lln. volgen de instructies van de docent die mee rent in tegengestelde richting - lln. voeren de oefeningen uit en kunnen oef. zelf moeilijker maken - Na de spong wachten om hulp te verlenen	- lln. hebben geen pen - De lln. volgen de instructies niet op - De lln. worden snel moe - De lln. voeren de oefening niet juist uit	- lln. hierop aanspreken - het tempo van loopas vertragen - de oefeningen meerder malen herhalen.
Turnen Rechtstandige sprongen	Het springen van verschillende rechtstandige sprongen waarbij het accent ligt op het verbeteren van de insprong, hoogte van de sprong en de vormspanning tijdens de sprong. De sprongen die de docent aangeeft worden uitgevoerd.	- Wachten tot de leerling voor je klaar staat om hulp te verlenen - docent wijst de situatie waar je moet springen - Mediakaarten bekijken als je in de rij staat.	-Leerlingen springen te laat in de trampoline -Leerlingen landen te ver op de landingsmat -Leerlingen landen niet stabiel op de landingsmat	-Voor de trampoline een mat/flubber/pion plaatsen -Op de landingsmat een flubber plaatsen waar de leerling moet landen. -Een voorwerp aangooien snel na de landing, extra opdracht na de landing
Springen op muziek	De docent geeft drie sprongen aan die ook voor punt gesprongen moeten worden. De leerlingen voeren de sprongen synchroon uit op muziek.	- Tegelijk vertrekken en in de trampoline springen - Sprongen in volgorde van aangeven docent springen. - Aftellen docent vertrekken.	-Leerlingen vertrekken niet samen - Leerlingen springen te snel achter elkaar aan - Leerlingen springen niet de juiste sprongen.	- Aftellen wanneer de leerlingen moeten springen - Op het bord de volgorde schrijven, deze benadrukken.
Allesbal	Klas verdelen in twee teams die tegen elkaar strijden. Docent werpt een bal in het spel, dit spel wordt ook gespeeld. lln. op volgorde van sterkte laten zitten op de banken.	- elke winst één punt - eerst de muur aantikken voordat er gespeeld wordt - docent bepaalt, bal en aantal spelers - max. twee min spelen voor wissel	- Leerlingen zitten te lang stil - Het scoren is te gemakkelijk.	- Meerdere spelers in het veld, makkelijker maken om te scoren - Het doel aanpassen qua grootte en hoogte.

Naam student: Teun Gootzen
 Klas: Edu4b
 FSH-stagedocent:
 Tijd: 8.30-10.10

School: Charlemagne college Eijkhagen
 Naam schoolpracticumdocent:
 Datum: les 3
 Klas:H2a Controlegroep Aantal leerlingen: 21 J / M

Lesvoorbereidingsformulier

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag Rechtstandige sprongen beoordeling, bewegen op muziek rope skipping	
Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) De leerlingen hebben vorige twee lessen de streksprong behandeld waarbij het accent lag op de juiste insprong in de trampoline, landing op de mat, de vormspanning tijdens de sprong en hoogte uitsprong. De leerlingen kunnen zelfstandig een situatie regelen, hieronder valt het hulpverlenen en opnieuw aansluiten in de rij. De leerlingen weten welke sprongen ze op de toets moeten uitvoeren en aan welke criteria deze moeten voldoen. De leerlingen hebben kennis gemaakt met bewegen op muziek door te springen op de telling van de muziek.	
Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) G→ Turnen I→ rechtstandige sprongen punt C→ minitrampoline Cr→	
Bewegen en verbeteren Aan het eind van de les kunnen de leerlingen midden in de trampoline springen, springen van een grote afstand in de trampoline en maken grote hoogte. Aan het eind van de les kunnen de leerlingen bij verschillende rechtstandige sprongen landen zonder een extra stap te maken. Aan het eind van de les zijn de leerlingen bekend met verschillende rechtstandige sprongen en weten welke sprongen ze voor punt moeten springen.	
Bewegen en regelen Aan het einde van de les kunnen de leerlingen elkaar hulpverlenen bij verschillende rechtstandige sprongen m.b.v. een sandwich greep en bewegen met de springer mee. Aan het einde van de les kunnen de leerlingen zelfstandig allesbal reguleren. Materialen terug leggen naar elk spel en aansluiten op de bank van het eigen team.	
Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per lesonderdeel aangeven aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
	- Drie landingsmatten - Drie trampolines - Matjes - Pionnen - Mediakaarten - Beoordelingsformulier
	- 4 goals - Baskets - 4 banken - Unihockey - Basketbal - Trefbal - Voetbal - Handbal

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Warming-up	Een aantal rondes rennen waarbij de leerlingen verschillende oefeningen moeten uitvoeren.	- lln. volgen de instructies van de docent die mee rent in tegengestelde richting	- De lln. volgen de instructies niet op - De lln. worden snel moe	- lln. hierop aanspreken - het tempo van loopas vertragen
Turnen Rechtstandige sprongen	Het springen van verschillende rechtstandige sprongen waarbij het accent ligt op het herhalen van de aangegeven sprongen.	- Na de spong wachten om hulp te verlenen - Wachten tot de leerling voor je klaar staat om hulp te verlenen - docent wijst de situatie waar je moet springen - Mediakaarten bekijken als je in de rij staat.	-Leerlingen springen te laat in de trampoline -Leerlingen landen te ver op de landingsmat -Leerlingen landen niet stabiel op de landingsmat	-Voor de trampoline een mat/flubber/pion plaatsen -Op de landingsmat een flubber plaatsen waar de leerling moet landen. -Een voorwerp aangooien snel na de landing, extra opdracht na de landing
Turnen Rechtstandige sprongen punt	De leerlingen springen volgens de aangegeven beoordeling voor punt. De leerlingen springen met twee tegelijk.	- springen op volgorde van de lijst - de leerlingen laten hun eerste serie sprongen zien - de leerlingen laten voor de tweede keer hun serie sprongen zien.	- leerlingen springen niet de aangegeven sprongen - de leerlingen vragen tips - vragen beoordeling	- leerlingen wijzen op de juiste sprongen - lln. kort aanwijzing geven en verwijzen naar mediakaarten. - verwijzen beoordelingsdocument
Rope skipping	In adagio vorm verschillende oefeningen uitvoeren op muziek.	- opstellen in gelijke rijen - Oefening die voorgedaan wordt nadoen - op telling vertrekken.	- het is te moeilijk - het is te gemakkelijk	- moeilijkere oefeningen, verschillende binnen 8 tellen laten uitvoeren. - Makkelijkere oefeningen, één oefening, lopen tussen oefeningen in.

Mediakaart

Schaarsprong

De aanloop

- De springer loopt van rechts aan en zet met links af (bij rechts afzetten loop je van links aan).
- De snelheid waarmee je aanloopt neemt toe.

De afzet

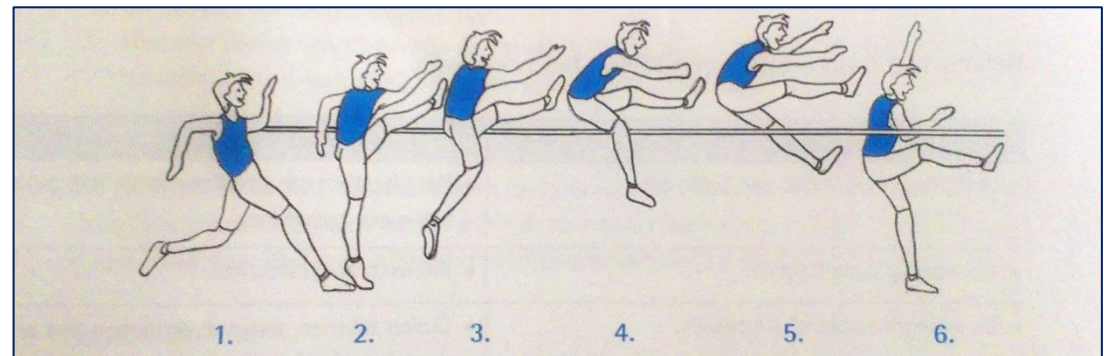
- De afzetvoet staat in het verlengde van de aanloop.
- In de afzet wordt voldoende geblokkeerd (beeld 1).
- het afzetbeen wordt explosief en volledig gestrekt (beeld 2).
- het zwaaibeen wordt gestrekt opgezwaaid (beeld 3).
- De armen ondersteunen de afzet.

De latoverschrijding

- De springer is in balans boven de lat (beeld 4).
- De springer schaart goed de benen (beeld 5).

De landing

- De springer landt eerst op het zwaaibeen en daarna op het afzet been (beeld 6).

Mediakaart

Fosburyflop

De aanloop

- De springer loopt van rechts aan en zet met links af (bij rechts afzetten loop je van links aan).
- De afzetplaats is op twee voeten afstand van de lat
- De laatste pas is groot (beeld 5).

De afzet

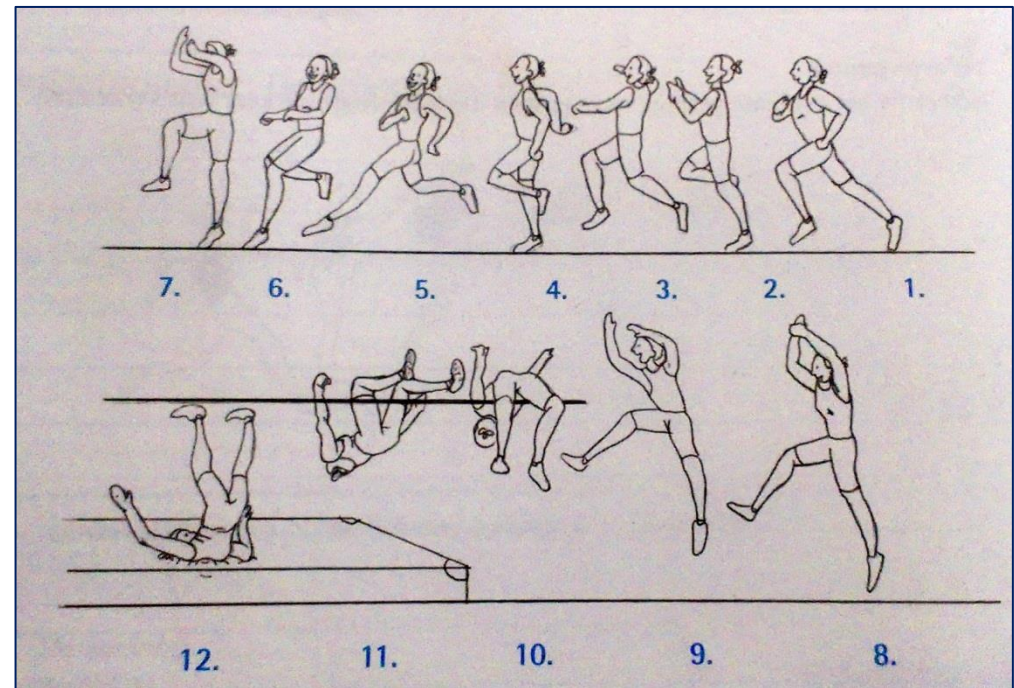
- Het zwaaibeen wordt goed opgezwaaid
- De armen ondersteunen de afzet
- De springer strekt volledig het afzetbeen (beeld 8).
- De afzet is recht omhoog, de springer gaat niet naar de lat hangen (beeld 8)

De zweeffase

- De springer gaat met de rug over de lat in een typische flophouding (beeld 10).
- De flophouding krijg je door het hoofd in je nek te leggen en je heupen om hoog te duwen.
- Als de heupen over de lat zijn klapt de springer zijn benen omhoog zodat hij de lat er niet afgooit (beeld 11).

De landing

- De springer landt op de rug met de benen uitelkaar en armen voor zich (beeld 12).

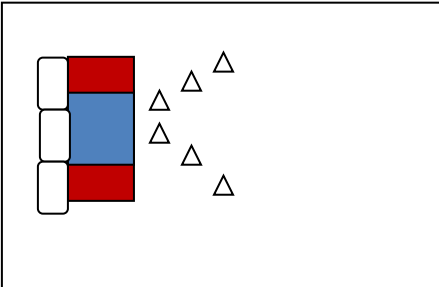
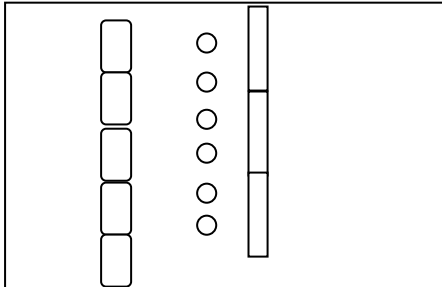

Naam student: Teun Gootzen
 Klas: Edu4b
 FSH-stagedocent:
 Tijd: 10.30-12.10

School: Charlemagne college Eijkhagen
 Naam schoolpracticumdocent:
 Datum: Les 1
 Klas:H2c Interventiegroep Aantal leerlingen: 26 J / M

Lesvoorbereidingsformulier

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag Hoogspringen, touwzwaaien Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) De leerlingen hebben nog geen hoogspringen gehad dit schooljaar, het kan zijn dat de leerlingen in de brugklas hoogspringen al eens behandeld hebben. De leerlingen hebben nog geen touwzwaaien gehad dit schooljaar, het kan zijn dat de leerlingen touwzwaaien op de basisschool of in de brugklas al eens behandeld hebben.	
Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) G→ Atletiek Springen I→ Schaarsprong, spreidsprong C→ op een verhoogde dikke mat Cr→ - aanloop, - afzet, - zweeffase, - landing De springer zet met het juiste been af en maakt een grote laatste pas. Zwaait het zwaaibeen actief op en wordt ondersteund door de armen. De springer gaat met de rug over de lat in een typische flophouding en land met de benen uitelkaar. G→ Zwaaien I→ Touwzwaaien C→ In de zaal Cr→ Tot zwaai komen – zwaai vergroten – afsprong – in een zwaaiend touw springen	
Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per lesonderdeel aangeven aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
 	- banken - landingsmat - hoogspring palen/ touw - kleine matjes - pionnen - mediakaarten - touwen

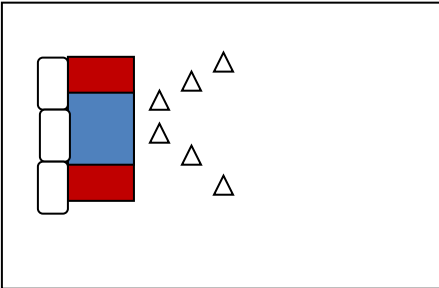
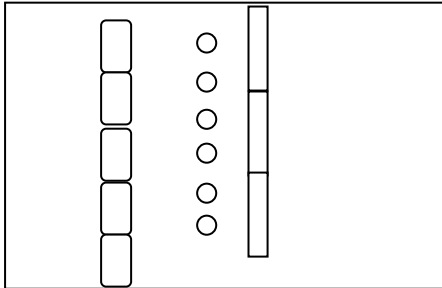
Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Warming up	Aantal rondes warm rennen, verschillende oefeningen. Schaarsprongen over toverkoord. Springen op een kast tot zit.	- proberen met gestrekte benen een schaar te maken - afzet met één been.	- lln. zetten met twee benen af - lln. komen niet op de kast	- helpen met aanloop voor één been - De kast enigszins verlagen.
Hoog-springen	Meten lengte Het springen van stijgsprongen, naar halve draai en driepassen aanloop. Het bepalen van afzet been d.m.v. een schaarsprong. Het springen van schaarsprongen. Het springen van fosburyflop , beginnen met standflop.	- loopsnelheid om zetten in hoogte - Met de rug over het touw - Na landen weer aansluiten - Brughouding aan nemen - toelichten mediakaarten	- Lln. lopen niet juist aan - zetten niet met het juiste been af - Leerlingen springen niet omhoog met schouders naar achter - Het is te gemakkelijk	- Passen uit zetten met flubbers - erop wijzen welke kan met welk been de afzet gebeurt - Oefenen tegen de muur. - banken naar achteren verplaatsen, zwaaiend inspringen, langer zwaaien, één touw met twee man delen.
Touwzwaaien	Afspringen met halve draai, zwaaien vanaf een bank Afspringen op een verhoogd vlak, heen en weer zwaaien landen op een bank. In een zwaaiend touw springen, afspringen met een halve draai.	- Zwaaien op signaal - zelfstandig doordraaien binnen groepje - naar achter springen om zwaai te vergroten	- het is te moeilijk - zwaai te klein	- banken dicht naar touwen toe, niet inspringen in het touw, maar een keer zwaaien. - naar achteren springen bij insprong, schommelen om zwaai te vergroten

Lesvoorbereidingsformulier

Naam student: Teun Gootzen	School: Charlemagne college Eijkhagen
Klas: Edu4b	Naam schoolpracticumdocent:
FSH-stagedocent:	Datum: Les 2
Tijd: 10.30-12.10	Klas:H2c Interventiegroep Aantal leerlingen: 26 J / M

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag
Hoogspringen, touwzwaaien
Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)
De leerlingen hebben de vorige les hoogspringen gehad waarbij de kant van aanlopen is bepaald. De leerlingen hebben met een schaarsprong gesprongen als met een fosburyflop. De leerlingen hebben de vorige les ook touwzwaaien behandeld.

Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)	
G→ Atletiek Springen I→ Schaarsprong, spreidsprong C→ op een verhoogde dikke mat Cr→ - aanloop, - afzet, – zweeffase, - landing De springer zet met het juiste been af en maakt een grote laatste pas. Zwaait het zwaaibeen actief op en wordt ondersteund door de armen. De springer gaat met de rug over de lat in een typische flophouding en land met de benen uitelkaar. G→ Zwaaien I→ Touwzwaaien C→ In de zaal Cr→ Tot zwaai komen – zwaai vergroten – afsprong – in een zwaaiend touw springen	
Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per lesonderdeel aangeven aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
 	- banken - landingsmat - hoogspring palen/ touw - kleine matjes - pionnen - mediakaarten - touwen

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Warming up	Aantal rondes warm rennen, verschillende oefeningen. Schaarsprongen over toverkoord. Springen op een kast tot zit.	- proberen met gestrekte benen een schaar te maken - afzet met één been.	- lln. zetten met twee benen af - lln. komen niet op de kast	- helpen met aanloop voor één been - De kast enigszins verlagen.
Hoog-springen	Het springen van schaarsprongen. Het springen van fosburyflop. In hoogte van het touw variëren. Alleen springen als de hoogte rendabel is.	- loopsnelheid om zetten in hoogte - Met de rug over het touw - Na landen weer aansluiten - Brughouding aan nemen - toelichten mediakaarten - Uitleg beoordeling	- Lln. lopen niet juist aan - zetten niet met het juiste been af - Leerlingen springen niet omhoog met schouders naar achter	- Passen uit zetten met flubbers - erop wijzen welke kan met welk been de afzet gebeurt - Oefenen tegen de muur.
Touwzwaaien	Afspringen met halve draai, zwaaien vanaf een bank Afspringen op een verhoogd vlak, heen en weer zwaaien landen op een bank. In een zwaaiend touw springen, afspringen met een halve draai.	- Zwaaien op signaal - zelfstandig doordraaien binnen groepje - naar achter springen om zwaai te vergroten	- Het is te gemakkelijk - het is te moeilijk	- banken naar achteren verplaatsen, zwaaiend inspringen, langer zwaaien, één touw met twee man delen. - banken dicht naar touwen toe, niet inspringen in het touw, maar een keer zwaaien. - naar achteren springen bij insprong, schommelen om zwaai te vergroten
Spel	Als afsluiting een spel		- zwaai te klein	

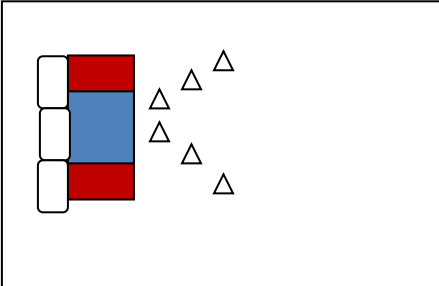
Lesvoorbereidingsformulier

Naam student: Teun Gootzen	School: Charlemagne college Eijkhagen
Klas: Edu4b	Naam schoolpracticumdocent:
FSH-stagedocent:	Datum: Les 3
Tijd: 10.30-12.10	Klas:H2c interventiegroep Aantal leerlingen: 26 J / M

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag
Hoogspringen, Badminton

Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)
De leerlingen hebben twee lessen hoogspringen gehad, zowel de fosburyflop als de schaarsprong behandeld. De leerlingen hebben geen badminton behandeld maar kunnen wel een shuttle raken en over slaan.

Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit)
G→ Atletiek Springen
I→ Schaarsprong, spreidsprong
C→ op een verhoogde dikke mat
Cr→ - aanloop, - afzet, – zweeffase, - landing
 De springer zet met het juiste been af en maakt een grote laatste pas. Zwaait het zwaaibeen actief op en wordt ondersteund door de armen. De springer gaat met de rug over de lat in een typische flophouding en land met de benen uitelkaar.

Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per onderdeel aangeven aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
	- banken - landingsmat - hoogspring palen/ touw - kleine matjes - pionnen - mediakaarten - badminton net - rackets

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Warming up	Aantal rondes warm rennen, verschillende oefeningen	- proberen met gestrekte benen een schaar te maken - afzet met één been.	- lln. zetten met twee benen af - lln. komen niet op de kast	- helpen met aanloop voor één been - De kast enigszins verlagen.
Hoog-springen	Warm springen op verschillende hoogtes. Voorkeur voor fosburyflop maar mag ook met een schaarsprong. Voor punt springen vanaf 80 cm hoger als alle leerlingen dit gehaald hebben. 3 pogingen voor een hoogte.	- loopsnelheid om zetten in hoogte - Met de rug over het touw - Na landen weer aansluiten - Brughouding aan nemen - hoogte gehaald, gaan zitten - springen met schaar of flop	- Lln. lopen niet juist aan - zetten niet met het juiste been af - Leerlingen springen niet omhoog met schouders naar achter	- Passen uit zetten met flubbers - erop wijzen welke kan met welk been de afzet gebeurt - Oefenen tegen de muur.
Badminton	Leerlingen verdelen in groepjes en onderling toernooi spelen. Zaal verdelen in 6 stukken.	- groepjes van 4 - wat is uit - onderhands opslaan - 10 punten voor de winst	- lln. zijn niet met groepjes van 4 - niet genoeg tijd voor competitie rond te krijgen - te groot verschil tussen leerlingen	- met z'n 3^e volledige competitie spelen ipv. Halve - tot 5 punten spelen ipv 10 - het lastiger maken/ makkelijker maken voor lln.

Naam student: Teun Gootzen
Klas: Edu4b
FSH-stagedocent:
Tijd: 8.30-10.10

School: Charlemagne college Eijkhagen
Naam schoolpracticumdocent:
Datum: Les 1
Klas:H2a controlegroep Aantal leerlingen: 21 J / M

Lesvoorbereidingsformulier

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag Hoogspringen, acrogym Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) De leerlingen hebben nog geen ervaring met hoogspringen en acrogym. Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) G→ Atletiek Springen I→ Schaarsprong, spreidsprong C→ op een verhoogde dikke mat Cr→ - aanloop, - afzet, - zweeffase, - landing De springer zet met het juiste been af en maakt een grote laatste pas. Zwaait het zwaaibeen actief op en wordt ondersteund door de armen. De springer gaat met de rug over de lat in een typische flophouding en land met de benen uitelkaar. G→ Turnen I→ acrogym C→ In 2 en 4 tallen Cr→ Om veilig op en af te stappen, in balans te komen en in balans te blijven werken we volgens bepaalde principes. Het gaat dan om principes als: hang tegenhang, aansluitprincipe, in het lood, draagkracht, duw-strek. Verschillende vormen van staan op de partner worden behandeld, staan op de schouders van de onderpersoon, vormen waarbij de bovenpersoon in lig steunt op de handen of voeten van de onderpersoon en een schouderstandvorm.	
Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per lesonderdeel aangeven aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
	- banken - landingsmat - hoogspring palen/ touw - kleine matjes - pionnen - mediakaarten - vragenlijsten

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Warming up	Aantal rondes rennen en verschillende oefeningen.			
Hoog-springen	Het springen van stijgsprongen, naar halve draai en driepassen aanloop. Het bepalen van afzet been d.m.v. een schaarsprong. Het springen van schaarsprongen. Het springen van fosburyflop, beginnen met standflop.	- loopsnelheid om zetten in hoogte - Met de rug over het touw - Na landen weer aansluiten - Brughouding aan nemen	- Lln. lopen niet juist aan - zetten niet met het juiste been af - Leerlingen springen niet omhoog met schouders naar achter	- Passen uit zetten met flubbers - erop wijzen welke kan met welk been de afzet gebeurt - Oefenen tegen de muur.
Acrogym	Het uitvoeren van verschillende acrogym oefeningen in tweetallen en meer.	- hulpverleners waar nodig - Zelfstandig aan de slag - Vragen aan de docent vragen	- De leerlingen verlenen niet goed hulp aan elkaar - De leerlingen weten geen vormen te bedenken - De leerlingen vinden de oefeningen te moeilijk / te makkelijk.	- De leerlingen uitleggen hoe hulp te verlenen. - Extra vormen aanreiken – Vormen aan rijken die moeilijker of makkelijker zijn.

Naam student: Teun Gootzen
 Klas: Edu4b
 FSH-stagedocent:
 Tijd: 8.30-10.10

School: Charlemagne college Eijkhagen
 Naam schoolpracticumdocent:
 Datum: Les 2
 Klas:H2a controlegroep Aantal leerlingen: 21 J / M

Lesvoorbereidingsformulier

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag Hoogspringen, touwzwaaien Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) De leerlingen hebben de vorige les hoogspringen gehad waarbij de kant van aanlopen is bepaald. De leerlingen hebben met een schaarsprong gesprongen als met een fosburyflop. De leerlingen hebben dit schooljaar nog geen touwzwaaien gehad.	
Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) G→ Atletiek Springen I→ Schaarsprong, spreidsprong C→ op een verhoogde dikke mat Cr→ - aanloop, - afzet, - zweeffase, - landing De springer zet met het juiste been af en maakt een grote laatste pas. Zwaait het zwaaibeen actief op en wordt ondersteund door de armen. De springer gaat met de rug over de lat in een typische flophouding en land met de benen uitelkaar. G→ Zwaaien I→ Touwzwaaien C→ In de zaal Cr→ Tot zwaai komen – zwaai vergroten – afsprong – in een zwaaiend touw springen	
Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per lesonderdeel aangeven aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
	- banken - landingsmat - hoogspring palen/ touw - kleine matjes - pionnen - mediakaarten - vragenlijsten - touwen

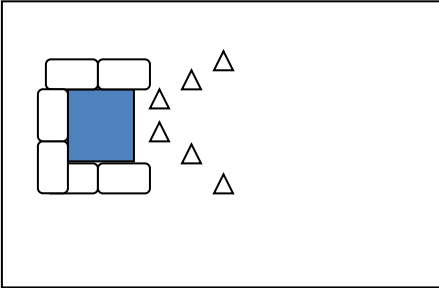
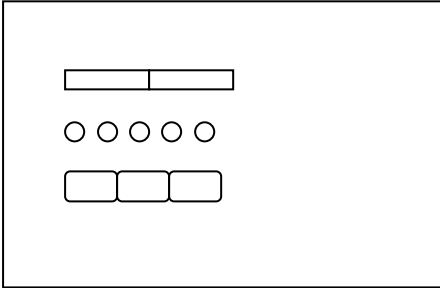
Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Warming up	Aantal rondes rennen en verschillende oefeningen.			
Hoog-springen	Het springen van stijgsprongen, naar halve draai en driepassen aanloop. Het bepalen van afzet been d.m.v. een schaarsprong. Het springen van schaarsprongen. Het springen van fosburyflop	- loopsnelheid om zetten in hoogte - Met de rug over het touw - Na landen weer aansluiten - Brughouding aan nemen	- Lln. lopen niet juist aan - zetten niet met het juiste been af - Leerlingen springen niet omhoog met schouders naar achter - Het is te makkelijk	- Passen uit zetten met flubbers - erop wijzen welke kan met welk been de afzet gebeurt - Oefenen tegen de muur.
Touwzwaaien	Afspringen met halve draai, zwaaien vanaf een bank Afspringen op een verhoogd vlak, heen en weer zwaaien landen op een bank. In een zwaaiend touw springen, afspringen met een halve draai.	- Zwaaien op signaal - zelfstandig doordraaien binnen groepje - naar achter springen om zwaai te vergroten	- het is te moeilijk - zwaai te klein	- banken naar achteren verplaatsen, zwaaiend inspringen, langer zwaaien, één touw met twee man delen. - banken dicht naar touwen toe, niet inspringen in het touw, maar een keer zwaaien. - naar achteren springen bij insprong, schommelen om zwaai te vergroten

Naam student: Teun Gootzen
Klas: Edu4b
FSH-stagedocent:
Tijd: 8.30-10.10

School: Charlemagne college Eijkhagen
Naam schoolpracticumdocent:
Datum: Les 3
Klas:H2a Controlegroep Aantal leerlingen: 21 J / M

Lesvoorbereidingsformulier

Lesopdracht: in termen van het beïnvloeden van bewegingsgedrag Hoogspringen punt, touwzwaaien	
Beginsituatie: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) De leerlingen hebben de vorige twee lessen hoogspringen gehad waarbij de kant van de afzet bepaald is. Er is tijdens de lessen zowel met een schaarsprong als een fosburyflop gesprongen. De leerlingen hebben voorgaande les touwzwaaien gehad.	
Doelstelling: Voor de relevante doelstellinggebieden concreet ingevuld (per bewegingsactiviteit) G→ Atletiek Springen I→ Schaarsprong, spreidsprong C→ op een verhoogde dikke mat Cr→ - aanloop, - afzet, - zweeffase, - landing De springer zet met het juiste been af en maakt een grote laatste pas. Zwaait het zwaaibeen actief op en wordt ondersteund door de armen. De springer gaat met de rug over de lat in een typische flophouding en land met de benen uitelkaar. G→ Zwaaien I→ Touwzwaaien C→ In de zaal Cr→ Tot zwaai komen – zwaai vergroten – afsprong – in een zwaaiend touw springen	
Organisatie: de gekozen werkorganisaties tekenen voor onderwijsleermiddelen, leerlingen en leerkracht	Materiaallijst: per lesonderdeel aangeven aard en aantal van de onderwijsleermiddelen
 	- banken - kast - landingsmat - hoogspring palen/ touw - kleine matjes - pionnen - mediakaarten - vragenlijsten - touwen

Fasering in tijd:	Leerinhouden & didactische werkvorm:	Instructie:	Wat verwacht je?	Wat doe je?
Warming up	Aantal rondes warm rennen, verschillende oefeningen. Schaarsprongen over toverkoord. Springen op een kast tot zit.	- proberen met gestrekte benen een schaar te maken - afzet met één been.	- lln. zetten met twee benen af - lln. komen niet op de kast	- helpen met aanloop voor één been - De kast enigszins verlagen.
Hoog-springen	Warm springen op verschillende hoogtes. Voorkeur voor fosburyflop maar mag ook met een schaarsprong. Voor punt springen vanaf 80 cm hoger als alle leerlingen dit gehaald hebben. 3 pogingen voor een hoogte.	- loopsnelheid om zetten in hoogte - Met de rug over het touw - Na landen weer aansluiten - Brughouding aan nemen - hoogte gehaald, gaan zitten - springen met schaar of flop	- Lln. lopen niet juist aan - zetten niet met het juiste been af - Leerlingen springen niet omhoog met schouders naar achter - Het is te makkelijk	- Passen uit zetten met flubbers - erop wijzen welke kan met welk been de afzet gebeurt - Oefenen tegen de muur. - banken naar achteren verplaatsen, zwaaiend inspringen, langer zwaaien, één touw met twee man delen.
Touwzwaaien	Zwaaien vanaf kast uit zit Afspringen met halve draai, zwaaien vanaf een kast vanuit stand Afspringen op een verhoogd vlak, heen en weer zwaaien landen op een bank. In een zwaaiend touw springen, afspringen met een halve draai.	- Zwaaien op signaal - zelfstandig doordraaien binnen groepje - naar achter springen om zwaai te vergroten	- het is te moeilijk - zwaai te klein	- banken dicht naar touwen toe, niet inspringen in het touw, maar een keer zwaaien. - naar achteren springen bij insprong, schommelen om zwaai te vergroten

Bijlage VIII Product A, B, C.

Fontys

Sporthogeschool

**Praktijkonderzoek 13-14
Tussenproduct A:
Probleemanalyse**

Teun Gootzen

2169982

Beoordelen

“Heeft adaptief beoordelen (van hoogspringen/ trampoline springen), van leerlingen tijdens de les Lichamelijke Opvoeding, een positieve invloed op de psychologische basisbehoeften competentie en autonomie. “

Waarom heeft het onderwerp jou persoonlijke interesse?

Evalueren is in het onderwijs altijd belangrijk geweest en de laatste jaren is evalueren drastisch veranderd (Behets, 2011). Zo is ook voor mij beoordelen een belangrijk aspect geworden in mijn lessen op stage, gaan deze ook mee met deze drastische wijzigingen? Vaak zorgt het evalueren of beoordelen, bij mij op stage, voor een controverse tussen een productbeoordeling of een procesbeoordeling. Bij mij op stage wordt er vaak gebruikt gemaakt van summatieve evaluatie, aan het eind van een lessenreeks wordt er dan getoetst aan de hand van vaste criteria of de leerlingen worden beoordeeld met het ‘timmermansoog’. Hierbij gaat het dan om een productevaluatie, een punt voor een shuttleruntest, een bepaalde afstand voor het speerwerpen of het beoordelen van basketbal aan de hand van tien keer een lay-up scoren. Vaak doet deze manier van beoordelen, naar mijn mening, te kort aan een groot aantal leerlingen in de klas. Zo wordt er geen gebruik gemaakt van het evalueren als hulpmiddel om te leren en wordt tekort gedaan aan de mindere beweging. Deze leerlingen scoren vaak een onvoldoende die uiteindelijk wordt gecompenseerd met een inzetcijfer. Ik denk dat ik deze leerlingen te kort doe in mijn les, als ik slechts op het product beoordeel en daarmee dus niet genoeg doe om de basisbehoefte competentie te stimuleren. Daarnaast hebben veel leerlingen geen inspraak in de beoordeling. Zo is deze in enkele gevallen niet transparant op mijn stageschool, ik denk aan het beoordelen van een spelsituatie met het ‘timmermansoog’. Ook hebben de leerlingen geen enkele keuze als er al vaste criteria zijn opgesteld. Naar mijn mening kan ik ook meer doen om een positieve invloed uit te oefenen op de autonomie van de leerlingen. Het gevoel dat ik leerlingen te kort doe op een belangrijk aspect van het onderwijs zorgt voor mijn betrokkenheid en interesse in dit onderwerp.

Waarom is het voor jouw ontwikkeling relevant dat jij op dit moment dit onderzoek doet?

Behets(2011) stelt in 'didaktiek van het bewegingsonderwijs' en Brouwer(2011) in 'onderwijs in bewegen', dat evalueren een heel belangrijk onderdeel van het (bewegings)onderwijs is. Dit zorgt dus niet alleen voor mijn persoonlijke interesse in dit thema, maar vereist ook mijn aandacht voor mijn professionele ontwikkeling als docent Lichamelijke Opvoeding.

Op mijn huidige stageschool is en op voorgaande stagescholen was, beoordelen vaker een onderwerp van gesprek. De stagebegeleiders stoeien, naar horen zeggen, ook vaker met het thema beoordelen. Ik sluit daarom ook niet uit dat ik later in het werkveld veel in aanraking kom met dit thema. Dit onderzoek maakt mij dan ook een betere gesprekspartner binnen een vaksectie in de toekomst. Daarnaast is dit onderzoek relevant voor mijn huidige stageschool om een alternatieve manier van beoordelen te zien, en ook om zelf binnen de vaksectie beter aan de slag te kunnen gaan met dit thema. Een vermodernisering van de beoordeling zorgt, naar mijn mening, voor een betere aansluiting op de visie van het huidige bewegingsonderwijs en een verbetering van het imago van het vak Lichamelijke Opvoeding binnen het onderwijs.

Wat wil je ermee bereiken?

Het doel van mijn onderzoek is dat de beoordeling transparanter wordt, zowel voor de leerlingen als de leerkrachten binnen en buiten de vaksectie Lichamelijke Opvoeding. De leerlingen moeten dus duidelijker weten waar ze aan toe zijn tijdens het behandelen van een bewegingsactiviteit. Het is hiernaast ook de bedoeling dat de vaksectie kritischer wordt op hun huidige manier van beoordelen en hiermee ook handvaten aangereikt krijgt hoe het ook anders kan. Uiteraard wil ik met mijn onderzoek een positieve invloed bereiken op de psychologische basisbehoefte, autonomie en competentie, van leerlingen in de les Lichamelijke Opvoeding.

Wie heeft er wat aan de resultaten?

Ten eerste denk ik dat ik zelf veel aan de resultaten heb die komen uit mijn onderzoek. Hierdoor sta ik sterker in de toekomst als het gaat over het onderwerp beoordelen, zowel binnen als buiten de vaksectie. Daarnaast ga ik ervanuit dat de leerlingen van mijn interventiegroep maar ook de rest van de leerlingen op mijn stageschool veel hebben aan dit onderzoek. Zo hoop ik dus dat de leerlingen, de vaksectie Lichamelijke Opvoeding en andere vaksecties van mijn stageschool waarde kunnen hechten aan mijn resultaten.

Wat is de beginsituatie op de school of in de klas in relatie tot het onderwerp?

Op het Eijkhagen college speelt het thema beoordelen of evalueren vaak een rol als men nadenkt wat men kan verbeteren binnen de lessen Lichamelijke Opvoeding. Zo komen er een aantal essentiële aspecten in de visie van het Eijkhagen college naar voren. Verantwoordelijk, inspirerend, vertrouwend, vernieuwend, respectvol en persoonlijk zijn begrippen die centraal staan in de visie. Het Eijkhagen college wil zich richten op een doorontwikkeling van de leerlingen op héél de mens.

Op het moment wordt er beoordeeld aan de hand van vaste criteria voor een bepaalde bewegingsactiviteit. Voor het beweegdomein atletiek betekent dit vaak dat er beoordeeld wordt aan de hand van een vaste afstand of tijd, vooraf vast gelegd per schooljaar. Binnen beweegdomeinen zoals spel en turnen wordt er vaak beoordeeld met het ‘timmermansoog’. Het gaat in bijna alle gevallen om een summatieve beoordeling. Daarnaast heb ik twee stagebegeleiders die beide les geven aan een Havo 2 groep, toch worden deze groepen anders beoordeeld. Beide docenten gaan dus uit van een eigen bewegingsonderwijsevaluatieconcept.

Als ik kijk naar de visie van het Eijkhagencollege en naar de manier van beoordelen of evalueren is dit niet consistent. Aspecten als persoonlijk, vernieuwend, inspirerend en de doorontwikkeling op héél de mens schieten naar mijn mening tekort in deze manier van beoordelen. Hiermee wil ik dan ook niet stellen dat de huidige manier van beoordelen ‘fout’ is, maar het nog kansen heeft om verbeterd te worden.

Probleemanalyse: Wat is het probleem? Wie heeft dit probleem? Wanneer is dit een probleem? Waarom is het een probleem? Waar doet dit probleem zich voor?

Het probleem op mijn stageschool is omtrent de beoordeling of evaluatie van leerlingen. Deze is niet consistent aan de visie van mijn stageschool. De beoordeling schiet naar mijn mening te kort als het gaat om de basisbehoefte van de leerlingen, autonomie en competentie.

Het probleem heeft betrekking op de leerlingen, de beoordeling voldoet niet aan de psychologische basisbehoefte van de leerlingen. Daarnaast is het een probleem voor de leraren, de beoordeling is niet consistent met de visie op het onderwijs en de graad van betrouwbaarheid is niet altijd even hoog.

Zodra de manier van beoordelen en lesgeven te kort doet aan de ontwikkeling van het kind, met betrekking tot de psychologische basisbehoefte competentie en autonomie.

De voldoening van de psychologische basisbehoeften is nauw gerelateerd aan de intrinsieke motivatie, het ervaren van welzijn, optimaal functioneren, psychologische groei en vitaliteit (Deci & Ryan, 2000, 2002). Het is daarom ook te verwachten dat de psychologische basisbehoefte samenhangen met het functioneren en presteren in de les Lichamelijke Opvoeding. Het onvoldoende vervullen van de psychologische basisbehoefte kan dus leiden tot slechtere prestaties dan nodig is.

Het probleem doet zich voor tijdens de lessen Lichamelijke Opvoeding. Hierin kunnen we een splitsing maken tussen de lessen waarin beoordeeld wordt en in de lessen waarin niet beoordeeld wordt. De laatste van deze twee is misschien nog wel het grootste probleem, we kijken dan naar de gemiste kans van ‘beoordelen als hulpmiddel om het leren te bevorderen’.

Bespreek alle factoren die mogelijk van invloed kunnen zijn op het onderzoek.

Een aantal factoren die van invloed kunnen zijn op het onderzoek is onder anderen de vakdocent van elke klas. Het niveau van de leerlingen in bijvoorbeeld een controlegroep en een test groep. De visie van de school en de visie op het thema beoordelen. Het cognitieve niveau van de testgroep, vmbo-t, havo, vwo, vwo-t, eerste fase en tweede fase. Zo is de bewegingsactiviteit die op het moment van het onderzoek gegeven wordt essentieel voor de aanpak hiervan. Dit zie ik dan ook nog als een ‘probleem’ in mijn onderzoek. Ook weet ik nog niet zeker welke klassen ik ga krijgen op het moment dat het onderzoek plaats vind. Zo is het natuurlijk handig om twee groepen te hebben die zowel cognitief als op bewegingsniveau redelijk gelijk zitten. Daarnaast is het de bedoeling om te gaan spelen met de manier van beoordelen, dit kan ook tot enig verzet op de stageschool leiden. Hierover is wel al met stagebegeleiders gesproken, toch zullen er eerst concrete plannen naar voren moeten komen voor een ‘go’ of ‘no go’ vanuit stage.

Zoektermen en mogelijke experts

Zoektermen	Experts FSH
Adaptief beoordelen	Gert- Jan van Dokkum
(Psychologische) Basisbehoeften	Dennis Witsiers
Competentie	Bart Raijmakers
Autonomie	Lars Borghouts
Evalueren	Menno Slingerland
Beoordelen	Stagedocenten
Doelstellingen Lichamelijke Opvoeding	Ger Heijnen
Leerling motivatie	Vital Henkens
Problematiek Beoordelen	Karin van Buren
Self-Determination Theory / SDT	
Product, Proces	
Functie Beoordelen/ evalueren	
Doel beoordelen/ evalueren	
(sports and) Education	
Evaluation / reflection/ marking/ grading	
Learning enviroment	
Intrinsically/ extrinsically motivated	
Intrinsieke/ extrinsieke motivatie	
Development	
Eisen beoordelen/ evalueren	
Assessment physical education	

Literatuur

Behets, D. (2011). Didactiek van het bewegingsonderwijs. Den Haag: Acco.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), (227-268).

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2002). *Handbook of self-determination research*. Rochester: The University of Rochester Press.

Stegeman, H., Brouwer, B., & Mooij, C. (2011). *Onderwijs in bewegen*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Fontys
Sporthogeschool

Praktijkonderzoek 13-14 Tussenproduct B: Literatuurverkenning

Teun Gootzen
2169982
Beoordelen

Motivatatie LO door adaptief beoordelen

Vandaag de dag richten scholen zich in hun missie steeds meer op het individu en krijgen te maken met een toenemende diversiteit van leerlingen (Brouwer et al., 2011; Stiggins, 2007). De docent in het bewegingsonderwijs zal zijn doelen, steeds meer, moeten formuleren vanuit het bewegend kind, gericht op persoonlijke ontplooiing en maatschappelijke voorbereiding, verantwoord vanuit de noodzaak van Lichamelijke Opvoeding (LO) (Van Dokkum, 2008a; Brouwer et al., 2011).

Zo heeft bewegingsonderwijs de potentie, mits positief ervaren, om bij te dragen aan een actieve levensstijl, een grotere motorische en cognitieve ontwikkeling, het leren van sociale vaardigheden en het verkennen en verleggen van grenzen (Slingerland & Borghouts, 2011; Bax & Mulder, 2011; Koka & Hagger, 2013; Ntoumanis, 2001; Rutten, Boen & Seghers,

2012; Ridgers, Fazey & Fairclough, 2007; Slingerland, Haerens, Cardon & Borghouts, 2014). Negatieve ervaringen tijdens bewegingsonderwijs kunnen op hun beurt weer leiden tot, passiviteit, stress en angst (Koka & Hagger, 2013; Ntoumanis, 2001). Het is, vandaar, belangrijk om het motiverende proces te begrijpen die het kind kan doen besluiten of LO wordt ervaren als waardevol, prettig en rendabel, of juist als waardeloos, saai en vernederend (Ntoumanis, 2001). Het optimaal motiveren van leerlingen is een kerntaak van iedere docent want zo kunnen de leerlingen het beste uit zichzelf halen (Van Dokkum, 2011; Massink, 2012).

De self-determination theory (SDT; Ryan, 1995; Deci & Ryan, 2000; Ryan & Deci, 2000) kan in het bijzonder erg behulpzaam zijn en biedt een waardevol theoretisch kader om motivatie, in de context van LO, verder te onderzoeken (Haerens, Cardon, Bourdaudhuij & Vansteenkiste, 2010). Zo suggereert de SDT dat niet enkel de mate waarin leerlingen gemotiveerd zijn (kwantiteit), maar type motivatie (kwaliteit), van belang is (Haerens, Cardon, Bourdaudhuij & Vansteenkiste, 2010; Vansteenkiste, Sierens, Soenens & Lens, 2007). De SDT maakt een onderscheid tussen drie basis typen van motivatie, amotivatatie,

Gedrag	Geen zelfbeschikking → Zelfbeschikking					
Type motivatie	Amotivatatie	Extrinsieke motivatie				Intrinsieke motivatie
Type regulatie	Non-regulatie	Extrinsieke regulatie	Geïntrojecteerde regulatie	Geïdentificeerde regulatie	Geïntegreerde regulatie	Intrinsieke regulatie
Motivatonele drijfveer	Passiviteit, Stress, Laag gevoel van competentie	Verwachtingen, Beloningen, Straf vermijding	Schuld, Schaamte, Angst, Interne druk	Bewust waarderen, Doel nastreven, Acceptatie door zichzelf	Bewustzijn, Hiërarchische synthese, Congruentie	Plezier, Interesse

Figuur 1: Schematisch overzicht van de verschillende types motivatie volgens de Self-Determination Theory, aangepast vanuit Ryan (1995), Deci & Ryan (2000) en Vansteenkiste, Sierens, Soenens & Lens (2007).

extrinsieke motivatie en intrinsieke motivatie, deze verschillen in niveau van zelfbeschikking van laag naar hoog (Rutten, Boen & Seghers, 2012; Guay, Vallerand & Blanchard, 2000). Een schematisch overzicht is hiervan gegeven in figuur 1. Amotivatie is de minst autonome vorm van motivatie, motivatie ontbreekt, men ervaart dan gevoelens van incompetentie, er is geen sprake van betrokkenheid, of het individu vermijdt te handelen (Deci & Ryan, 2000; Rutten, Boen & Seghers, 2012; Guay, Vallerand & Blanchard, 2000; Ntoumanis, 2001; Ntoumanis & Standage, 2009; Murcia, Coll & Pérez, 2009). Extrinsiek gemotiveerd gedrag is evident als de activiteit wordt uitgevoerd voor redenen die buiten de activiteit zelf liggen, dus niet ter wille van de activiteit. (Deci & Ryan, 2000; Rutten, Boen & Seghers, 2012; Murcia, Coll & Pérez, 2009; Ntoumanis 2001). De meest autonome vorm van motivatie is intrinsieke motivatie (Deci & Ryan, 2000; Koka & Hagger, 2013; Rutten, Boen & Seghers, 2012). Intrinsieke motivatie kan plaats vinden zonder externe beloningen, men onderneemt deze activiteit vanuit eigen interesse, plezier en voldoening, eerder dan de effecten die de activiteit teweeg brengt (Deci & Ryan, 2000; Rutten, Boen & Seghers, 2012; Massink, 2012; Koka & Hagger, 2013; Ntoumanis, 2001).

Een belangrijk uitgangspunt van de SDT is dat de vervulling van de psychologische basisbehoeften, autonomie, verbondenheid en competentie, noodzakelijk zijn voor intrinsieke motivatie (Deci & Ryan, 2000; Evelein, 2005; Evelein, Korthagen & Brekelmans, 2008; Koka & Hagger, 2013; Murcia, Coll & Pérez, 2009). De aanwezigheid of afwezigheid van factoren waardoor deze behoeften vervuld worden, is zeer bepalend voor de psychologische groei van een individu (Deci & Ryan, 2000; Evelein, 2005; Evelein, Korthagen & Brekelmans, 2008). Onvervulde behoeften kunnen ervoor zorgen dat men amotivatie of extrinsieke motivatie ervaart, dit staat op zijn beurt weer aan de basis van bijvoorbeeld, een negatief zelfbeeld en destructieve gedachten

(Deci & Ryan, 2000; Evelein, Korthagen & Brekelmans, 2008; Koka & Hagger, 2013; Guay, Vallerand & Blanchard, 2000; Ntoumanis, 2001; Murcia, Coll & Pérez, 2009). Vervulling van de psychologische basisbehoeften kan zorgen voor een spectrum aan positieve ervaringen zoals, zelfvertrouwen, interesse en betrokkenheid, zelfregulatie, het afwezig zijn van boosheid, verdriet, vijandigheid en zelfbescherming, en mentale en fysieke gezondheid (Deci & Ryan, 2000; Evelein, 2005; Evelein, Korthagen & Brekelmans, 2008; Guay, Vallerand & Blanchard, 2000; Ntoumanis, 2001; Murcia, Coll & Pérez, 2009).

De docent in het bewegingsonderwijs moet streven naar een manier van beoordelen, immers een belangrijke ervaring die een behoorlijke invloed heeft op de motivatie tijdens lessen, waarbij hij ervoor zorgt dat de psychologische basisbehoeften worden vervuld (Stiggins, 1999; Ridgers, Fazey, & Fairclough, 2007; Martin, Kulinna & Cothran, 2002; Matanin & Tannehill, 1994). In het huidige bewegingsonderwijs is er geen eenduidige wijze van beoordelen, wellicht logisch gezien het feit dat leerlingen zijn ingedeeld op cognitief niveau en er weinig of geen rekening gehouden wordt met motorische verschillen (Gallo, Sheehy, Patton & Griffin, 2006; Borghouts, van Dokkum & Slingerland, 2013; Van Dokkum, 2011; Brouwer, & Massink, 2006). Toch worden leerling beoordeeld om een aantal redenen, het bijstellen of verbeteren van het onderwijsleerproces, om een eindoordeel te vellen, als doel dat men iets opsteekt van de beoordeling en als legitimatie aan derden (Borghouts, Van Dokkum & Slingerland, 2013; Stegeman, Brouwer & Mooij, 2011; Behets, 2011; Brouwer, Massink, 2006; Martin, Kulinna & Cothran, 2002; Van Dokkum, 2008b). Een goede beoordeling is hanteerbaar, transparant, valide en betrouwbaar, deze is echter niet veel waard als het ervoor zorgt dat de leerlingen hun motivatie verliezen (Stegeman, Brouwer & Mooij, 2011; Behets, 2011; Stiggins, 2007).

Zo zijn er volgens het beoordelingsspectrum Van Dokkum (Figuur 2) verschillende vormen van beoordelen, timmermansoog, vaste criteria, variabele criteria, werkboek en (S)portfolio (Van Dokkum, 2011).

Variabele criteria, ook wel adaptief beoordelen, is een vorm van beoordelen waarbij er gedifferentieerd wordt, deze houdt rekening met de diversiteit in de motoriek van de leerlingen of geeft het een leerling de mogelijkheid te bepalen waarop hij beoordeeld wordt (Van Dokkum, 2011; Borghouts, Van Dokkum & Slingerland, 2013).

De keuze die de leerlingen krijgen bij het adaptief beoordelen vergroot de kans op vervulling van de behoefte van autonomie (Ntoumanis, 2001; Ntoumanis & Standage, 2009; Haerens, Cardon, De Bourdeauhuij, & Vansteenkiste, 2010). Het presteren en beoordeeld worden op eigen niveau vergroot de kans op vervulling van de behoefte van competentie (Ntoumanis & Standage, 2009; Haerens, Cardon, De Bourdeauhuij, & Vansteenkiste, 2010). Op zijn beurt zou dit moeten leiden tot vervulling van de psychologische basisbehoeften en een intrinsiek gemotiveerde leerling met een grotere zelfbeschikking (Haerens, Cardon, De Bourdeauhuij, & Vansteenkiste, 2010).

Het beoordelingssysteem moet zo zijn dat de leerling gemotiveerd wordt ongeacht motorische eigenschappen en ruimte bieden voor keuzes die de leerling maakt. Daarnaast is het belangrijk dat het systeem inzichtelijk is voor de leerlingen en dat de leerlingen zich competent en veilig voelen.

Literatuur

- Bax, H., & Mulder M.J. (2011). Human movement & sports, de toekomst?!. *Lichamelijke opvoeding*, 99(4), 6-8.
- Behets, D. (2011). *Didactiek van het bewegingsonderwijs*. Den Haag: Acco.
- Borghouts, L., Van Dokkum, G., & Slingerland, M. (2013). Een Punt voor Gym!? Beoordelen in de Lichamelijke Opvoeding. *Thomas-Bulletin*, 73, 19-22.
- Brouwer, B., Aldershof, A., Bax, H., Berkel, M., Van Dokkum, G., Mulder, M.J., & Nienhuis, J. (2011). *Human movement and sports in 2028*. Enschede, Nederland: SLO.
- Brouwer, B., & Massink, M. (2006). Kun je blijven zitten op 'gym'?!. *Lichamelijke opvoeding*, 94(10), 6-10.
- Deci, E.L., & Ryan, R.M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268.
- Evelein, F.G. (2005). *Psychologische basisbehoeften van docenten-in-opleiding: Een onderzoek naar het verband tussen de basisbehoeftevervulling van docenten-in-opleiding, hun interpersoonlijk functioneren en de inzet van kernkwaliteiten*. Nieuwegein: Budde-Elinkwijk Grafische Producties.

- Evelein, F.G., Korthagen, F., & Brekelmans, M. (2008). Psychologische basisbehoeften van docenten in opleiding: Leraar worden: een proces op de grens van persoonlijke en professionele groei. *Tijdschrift voor lerarenopleiders*, 29(3), 32-39.
- Gallo, A.M., Sheehy, D., Patton, K., & Griffin, L. (2006). Assessment Benefits and Barriers: what are you committed to?. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 77(8), 46-50.
- Guay, F., Vallerand, R.J., & Blanchard, C. (2000). On the Assessment of Situational Intrinsic and Extrinsic Motivation: The Situational Motivation Scale (SIMS). *Motivation and Emotion*, 24(3), 175-213.
- Haerens, L., Cardon, G., De Bourdeauhuij, L., & Vansteenkiste, M. (2010). "Wil je of moet je deelnemen aan de les lichamelijke opvoeding? Het ABC van een motiverende leeromgeving". *Tijdschrift voor Lichamelijke opvoeding*, 1, 11-14.
- Koka, A., & Hagger M.S. (2010). Percieved Teaching Behaviors and Selfdetermined Motivation in Physical Education. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 81(1), 74-86. DOI: 10.1080/02701367.2010.10599630
- Martin, J.J., Kulinna, P.H., & Cothran, D. (2002). Motivating students through assessment. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 73(8), 18-30.
- Massink, M. (2012). Het beste uit jezelf halen. *Lichamelijke Opvoeding*, 100(6), 20-23.
- Matanin, M., & Tannehill, D. (1994). Assessment and Grading in Physical Education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 13, 395-405.
- Murcia, J.A.M., Coll, D.G., & Pérez, L.M.R. (2009). Self-Determined Motivation and Physical Education Importance. *Human Movement*, 10(1), 1-7. DOI:10.2478/v10038-008-0022-7
- Ntoumanis, N. (2001). A self-determination approach to the understanding of motivation in physical education. *British Journal of Educational Psychology*, 71, 225-242.
- Ntoumanis, N., & Standage, M. (2009). Motivation in physical education classes: A self-determination theory perspective. *Theory and Research in Education*, 7(2), 194-202. DOI: 10.1177/1477878509104324
- Ridgers, N.D., Fazey, D.M.A., & Fairclough, S.J. (2007). Perceptions of athletic competence and fear of negative evaluation during physical education. *British Journal of Educational Psychology*, 77, 339-349. DOI:10.1348/026151006X128909
- Rutten, C., Boen, F., & Seghers, J. (2012). How School Social and Physical Environments Relate To Autonomous Motivation in Physical Education: The Mediating Role of Need Satisfaction. *Journal Of Teaching In Physical Education*, 31, 216-230.
- Ryan, R.M. (1995). Psychological Needs and Facilitation of Integrative Processes. *Journal of Personality*, 63(3), 397-427.
- Ryan, R.M., & Deci, E.L. (2000). The Darker and Brighter Sides of Human Existence: Basic Psychological Needs as a Unifying Concept. *Psychological Inquiry*, 11(4), 319-338.
- Slingerland, M., & Borghouts, L.B. (2011). Direct and Indirect Influence of Physical Education-based Interventions on Physical Activity: A Review. *Journal of Physical Activity and Health*, 8, 866-878.

Slingerland, M., Haerens, L., Cardon, G., & Borghouts, L. (2014). Differences in perceived competence and physical activity levels during single-gender modified basketball game play in middle school physical education. *European Physical Education Review*, 20(1), 20-35. DOI:10.1177/1356336X13496000

Stegeman, H., Brouwer, B., & Mooij, C. (2011). *Onderwijs in bewegen*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Stiggins, R. (1999). Assessment, Student, Confidence, and School Success. *Phi Delta Kappan*, 81(3), 191-198.

Stiggins, R. (2007). Assesment Through the student's Eyes. *Educational Leadership*, 64(8), 22-26.

Van Dokkum G. (2008). Beoordelen binnen LO, vooral een agogisch probleem. *Lichamelijke opvoeding*, 96(11), 11-13.

Van Dokkum G. (2008). Terug naar de lichamelijke opvoeding. *Lichamelijke opvoeding*, 96(3), 10-13.

Van Dokkum G. (2011). Het 'beoordelingsspectrum'. *Lichamelijke opvoeding*, 99(6), 23-25.

Vansteenkiste, M., Sierens, E., Soenens, B., & Lens, W. (2007). Willen, moeten en structuur in de klas: over het stimuleren van een optimaal leerproces. *Begeleid Zelfstandig Leren*, 16, 37-58.

Sporthogeschool

Praktijkonderzoek 13-14 Tussenproduct C: Opzet van onderzoek

Teun Gootzen
2169982
Beoordelen

Onderzoeksinstrument

“Heeft adaptief beoordelen, van leerlingen tijdens de les Lichamelijke Opvoeding, een positieve invloed op de psychologische basisbehoeften competentie en autonomie. “

Begripsafbakening:

‘Adaptief beoordelen’

Dit wil zeggen dat de leerlingen beoordeeld worden aan de hand van variabele criteria. De criteria voor zijn/haar beoordeling wordt bepaald door de plaats van de leerlingen binnen de leerlijn (Dokkum, 2011).

‘Leerlingen’

Iemand tussen de 11 en 19 jaar die onderwijs volgt aan het Charlemagne college, locatie Eijkhagen, in Landgraaf.

‘Lichamelijke Opvoeding’

Een vak dat wordt gegeven in het voortgezet onderwijs, voornamelijk bestaande uit praktische bewegingsactiviteiten (Rijksoverheid, 2010).

‘Positieve invloed’

Een gunstige uitwerking van een gebeuren, niet negatief: ergens positief tegenover staan (Geerts & Heestermans, 1992). Met betrekking op de onderzoeksvraag houdt dit in dat er een stijging voor gevoel van competentie en autonomie ontstaat.

‘Psychologische basisbehoeften’

In de Self-Determination Theory (SDT) wordt uitgegaan van drie psychologische basisbehoeften, namelijk de behoefte aan competentie, verbondenheid en autonomie. De vervulling van psychologische basisbehoeften wordt nauw in verband gebracht met intrinsieke motivatie, het ervaren van welzijn, optimaal functioneren, psychologische groei en vitaliteit (Deci & Ryan, geciteerd in Evelein, 2005; Evelein, Korthagen & Brekelmans, 2008).

‘Competentie’

De behoefte aan competentie is het beste te omschrijven als een aangeboren streven om bekwaam te zijn. Deze behoefte aan competentie zet mensen aan om uitdagingen te zoeken die optimaal zijn voor de ontwikkeling van hun capaciteiten, en vastberaden te proberen deze vaardigheden en capaciteiten te behouden en te vergroten. Het is niet de het verlangen te beschikken over een concrete vaardigheid of capaciteit, maar veel meer een verlangen naar het ervaren van vertrouwen in de effectiviteit van het eigen handelen (Deci & Ryan, geciteerd in Evelein, 2005; Evelein, Korthagen & Brekelmans, 2008).

‘Autonomie’

Het begrip autonomie, duidt op het ervaren van zelfbepaling en het verlangen van het organisme om ervaringen en gedrag zelfstandig te organiseren, om activiteiten uit te voeren die overeenstemmen met het eigen zelfbesef. Autonomie is de behoefte om het authentiek zelf uit te drukken en het zelf te ervaren als de bron van het handelen. De eigen wil staat dan ook centraal bij het ervaren van autonomie. Het maken van duidelijke keuzes vanuit het bewustzijn van de eigenwaarden en het nemen van verantwoordelijkheid voor de eigen keuzes. (Deci & Ryan, geciteerd in Evelein, 2005; Hodgins, Koestner & Duncan, geciteerd in Evelein, Korthagen & Brekelmans, 2008).

Iemands autonomie is groter als die persoon handelt in overeenstemming met de eigenwaarden, behoeften en intenties. De behoefte voor autonomie staat onder druk wanneer de omgeving waarin een persoon functioneert, controlerend is, of wanneer de omgeving weinig of geen gelegenheid biedt voor het kunnen nemen van eigen initiatieven. De persoon is dan geneigd zijn keuzes te laten bepalen door invloeden van buitenaf, de zelfsturing neemt dan af. (Evelein, 2005; Evelein, Korthagen & Brekelmans, 2008).

Instrument

Voor mijn onderzoek maak ik gebruik van een vragenlijst voor het meten van de psychologische basisbehoeften competentie en autonomie.

De ‘Psychological Need Satisfaction in Exercise’ (Wilson, Rogers, Rodgers, & Wild, 2006), ook wel PNSE genoemd, wil ik gebruiken als vragenlijst voor mijn onderzoek. Deze vragenlijst wordt gebruikt voor het meten van autonomie, competentie, verbondenheid en wilskracht binnen Lichamelijke Opvoeding. Deze Engelse vragenlijst is vertaald in het Nederlands door van Sant in 2013. De vragenlijst bestaat uit een vijfpuntige ‘likert-scale’. Dit betekent dat links voor een negatieve en rechts voor een positieve score staat. De score kan door middel van de volgende vijf mogelijke stellingen worden weergegeven: helemaal niet waar, eerder niet waar, soms waar, soms niet waar, eerder waar en helemaal waar. De uitkomst van deze vragenlijst zorgt voor meetbare gegevens. Ik wil met behulp van deze vragenlijst de psychologische basisbehoeften competentie en autonomie meten, slechts deze worden dan ook gemeten. De vragen met betrekking tot verbondenheid en wilskracht worden niet mee genomen in dit onderzoek.

Interventie

Naast de PNSE vragenlijst die ik gebruik als onderzoeksinstrument gebruik ik ook nog een aantal ontwikkelde documenten voor mijn interventie. Zo is er een beoordelingsformulier voor zowel de controle- als de interventiegroep. Tijdens de les wordt er gebruik gemaakt van mediakaarten, dit zal samen met de verschillende lesvoorbereidingen worden gebruikt tijdens de interventie. Deze documenten zijn in de bijlage te vinden en worden hieronder kort toegelicht.

Voor het beoordelen gebruik ik een zelfontwikkeld beoordelingsdocument dat een summatieve beoordeling zal vormen. Om te kunnen beoordelen moet ik informatie verzamelen, iets ‘meten’ zou je kunnen zeggen. Elke vorm van beoordelen maakt op een of andere manier gebruik van meetmethoden. Aan dat meten moet je bepaalde eisen stellen om te waarborgen dat de evaluatie wel waardevol is, of andersom, om te voorkomen dat die zonde van de moeite is (Stegeman, Brouwer & Mooij, 2011). Een beoordeling moet voldoen aan vier criteria. De beoordeling moet valide, betrouwbaar, transparant en hanteerbaar zijn (Stegeman, Brouwer & Mooij, 2011; Behets, 2011). Ter verantwoording van mijn beoordelingsdocument heb ik de stappen, die Stegeman, Brouwer en Mooij voorschrijven gebruikt (2011). Dit zijn de volgende stappen: wat, wanneer, methode, wie doet wat, welke maatstaf, verwerking, ontwerp en aanpak in de les. Deze stappen zijn terug te vinden in mijn lesvoorbereidingen en mijn beoordelingsdocumenten.

Zowel bij de rechtstandige sprongen als het hoogspringen wordt er gebruik gemaakt van een adaptieve beoordeling. Bij het beoordelen en oefenen van de rechtstandige sprongen krijgen de leerlingen de keuze welke sprongen ze willen uitvoeren en op welke situatie ze springen. Voor de volledige uitwerking van het beoordelingsdocument van de rechtstandige sprongen zie bijlage III. Bij het hoogspringen krijgen de leerlingen de keuze in de techniek die men wilt gebruiken (schaarsprong of fosburyflop) en wordt het cijfer aangepast op de lichaamslengte. Ben je groter, moet je ook hoger springen voor het zelfde punt. Deze beoordeling komt tot stand door het percentage dat je van je totale lichaamslengte springt. Voor de uitgewerkte percentages per leerjaar zie bijlage VI. Het percentage is tot stand gekomen door het beoordelingsdocument wat reeds op het Charlemagne college, locatie Eijkhagen, gebruikt wordt (zie bijlage V), te combineren met de groeidiagrammen handleiding van Fredriks, van Buuren, Burgemeijer, Verloove-Vanhorick en Wit (2002). Bij het ontwikkelen en vergelijken van deze beoordelingsdocumenten ben ik uitgegaan van een zes als cijfer, dit omdat een percentage niet met een absolute waarde vergeleken kan worden. Om het beoordelingsdocument hanteerbaar te houden binnen de lessen LO is het beoordelingsformulier digitaal in te vullen in Excel. Na invoering van de variabelen geeft dit document direct het behaalde cijfer weer.

Meetprotocol

- De vragenlijst wordt aan het begin van de eerste les uitgedeeld en ingevuld door de leerlingen. Hierbij wordt verteld dat deze vragenlijst invullen nodig is voor de opleiding van de docent in kwestie.
- Hierna zal gestart worden met de lessenreeks. Aan het begin van en tijdens de lessenreeks kunnen de leerlingen inzien hoe ze beoordeeld worden.
- De eerste les turnen zal klassikaal gebeuren. Hierin worden de verschillende rechtstandige sprongen behandeld. Tijdens de tweede les turnen krijgen de leerlingen van de interventiegroep, de vrijheid om de sprongen die ze voor de toets willen doen te behandelen. De leerlingen van de controlegroep gaan klassikaal verder en krijgen niet de keuze om de sprong te oefenen die bij hun leerlijn past.
- Tijdens de lessen turnen zullen er verschillende situaties opgebouwd worden (denk hier aan situatie met mat voor de trampoline, pionnen voor de trampoline en verschillende soorten minitrampolines). De leerlingen van de interventiegroep krijgen de keuze op welke situatie ze willen springen en ook voor punt willen springen. De leerlingen van de controlegroep zullen oefen op verschillende situaties, de docent bepaalt op welke situatie de leerlingen springt. Als de leerlingen voor punt springen, bepaalt de docent op welke situatie er gesprongen wordt.
- De leerlingen worden beoordeeld volgens de opgestelde beoordelingsformulieren en de criteria die hierop gesteld zijn.
- Voorafgaand aan de lessenreeks hoogspringen wordt de lengte gemeten van de leerlingen.
- De interventiegroep mag bij het hoogspringen de hoogte kiezen waar men wilt beginnen en mag kiezen met welke techniek men springt. Bij de controlegroep springen alle leerlingen de hoogte waar begonnen wordt, deze is afhankelijk van de leerling die het laagst springt.
- Aan het einde van de laatste les zal er een vragenlijst afgenomen worden voor de nameting.

Onderzoekspopulatie

Controlegroep	
Havo 2A	
21 leerlingen	
11 Meisjes	10 Jongens
Interventiegroep	
Havo 2C	
26 leerlingen	
16 Meisjes	10 Jongens

Mijn onderzoekspopulatie bestaat uit twee groepen, een controlegroep en een interventiegroep. De groepen bestaan uit twee klassen van het Charlemagne college, locatie Eijkhagen, zoals in de tabel hiernaast weergegeven. Voor mijn onderzoek maak ik slechts gebruik van twee groepen omdat het de enige paralelgroep is die ik les geef en ook nog dezelfde thema's aan bod komen.

De klassen die behoren tot het onderzoek beschikken over het zelfde cognitieve niveau, ze zijn namelijk beide ingedeeld op de Havo. Beide groepen hebben gedurende het hele jaar les gehad van Mr. Gootzen en dezelfde thema's zijn het gehele jaar behandeld. Het bewegingsniveau van de groepen zijn nagenoeg gelijk, dit is te zien aan de cijfers die de leerlingen in voorgaande thema's gescoord hebben.

Ontwerp en uitvoering van je onderzoek

Gedurende het onderzoek zal ik per groep één voormeting en één nameting uitvoeren. Deze zal bestaan uit de PNSE vragenlijst die ook in de bijlage te vinden is.

Het onderzoek zal zes weken in beslag nemen. Hierbij worden twee verschillende thema's behandeld. Er wordt een periode van drie weken per thema aangehouden, dit omdat hiermee op het Charlemagne college, locatie Eijkhagen, gewerkt wordt. Voor het Eijkhagen college is het onderzoek dus het best hanteerbaar als de periode van drie weken aangehouden wordt. De les bestaan uit een blokuur van honderd minuten. De effectieve lestijd bedraagt ongeveer tachtig minuten. Het gedeelte van de les dat wordt gebruikt voor het onderzoek bedraagt ongeveer vijftig minuten. De resterende tijd van de les zal gevuld worden met een spel. Dit spel zal net als de thema's parallel lopen aan elkaar. De lessen zullen verzorgd worden in de sportzalen van het Charlemagne college. De leerlingen hebben in verschillende zalen les maar deze zijn nagenoeg identiek, zelfde materiaal, akoestiek, belijning, grote van de zaal, enzovoort.

Tijdschema onderzoek interventiegroep

Week	Activiteit	Wat wordt er gedaan	Instrumenten
1	Rechtstandige sprongen	- Invullen vragenlijst, 0- meting - Klassikaal oefenen rechtstandige sprongen	- PNSE vragenlijst - Beoordelingsdocument - Lesvoorbereiding
2	Rechtstandige sprongen	- Herhalen rechtstandige sprongen - Zelf aan de slag met drie gekozen sprongen	- Beoordelingsdocument - Mediakaarten - Lesvoorbereiding
3	Rechtstandige sprongen	- Gekozen rechtstandige sprongen herhalen - Springen voor punt	- Beoordelingsdocument - Mediakaarten - Lesvoorbereiding
4	Hoogspringen	- Bepalen van afzet been - Klassikaal behandelen schaarsprong en fosburyflop	- Beoordelingsdocument - Mediakaarten - Lesvoorbereiding
5	Hoogspringen	- Bepalen van voorkeur voor techniek - Zelf aan de slag met de gekozen techniek	- Beoordelingsdocument - Mediakaarten - Lesvoorbereiding
6	Hoogspringen	- Herhalen gekozen techniek - Springen voor punt - Invullen vragenlijst, nameting	- Beoordelingsdocument - Mediakaarten - Lesvoorbereiding - PNSE vragenlijst

Tijdschema onderzoek controlegroep

Week	Activiteit	Wat wordt er gedaan	Instrumenten
1	Rechtstandige sprongen	- Invullen vragenlijst, 0- meting - Klassikaal oefenen rechtstandige sprongen	- PNSE vragenlijst - Beoordelingsdocument - Lesvoorbereiding
2	Rechtstandige sprongen	- Herhalen rechtstandige sprongen - Zelf aan de slag met drie aangewezen sprongen	- Beoordelingsdocument - Mediakaarten - Lesvoorbereiding
3	Rechtstandige sprongen	- Aangewezen rechtstandige sprongen herhalen - Springen voor punt	- Beoordelingsdocument - Mediakaarten - Lesvoorbereiding
4	Hoogspringen	- Bepalen van afzet been - Klassikaal behandelen schaarsprong en fosburyflop	- Beoordelingsdocument - Mediakaarten - Lesvoorbereiding
5	Hoogspringen	- Bepalen van voorkeur voor techniek - Zelf aan de slag met de gekozen techniek	- Beoordelingsdocument - Mediakaarten - Lesvoorbereiding
6	Hoogspringen	- Herhalen gekozen techniek - Springen voor punt - Invullen vragenlijst, nameting	- Beoordelingsdocument - Mediakaarten - Lesvoorbereiding - PNSE vragenlijst

Hypothese

Het adaptief beoordelen van de leerlingen tijdens de les Lichamelijke Opvoeding zou ervoor moeten zorgen dat de leerlingen zich competentier voelen. De keuzes die de leerlingen mogen maken moeten ervoor zorgen dat er rekening wordt gehouden met de verschillen tussen leerlingen (Van Dokkum, 2011). Niet alleen de verschillen maar ook de mogelijkheden die de leerlingen krijgen om zichzelf uit te dagen zijn van belang. Het competentier voelen en het vervullen van de behoefte voor autonomie zou moeten leiden tot een grotere intrinsieke motivatie. Als de leerlingen optimaal gemotiveerd zijn kunnen de leerlingen een grotere motorische en cognitieve ontwikkeling doormaken (Evelein, Korthagen & Brekelmans, 2008; Haerens, Cardon, De Bourdeauhuij & Vansteenkiste, 2010).

Betrouwbaarheid

Binnen dit onderzoek zijn er een aantal variabelen die invloed kunnen hebben op de betrouwbaarheid van het onderzoek. De organisatorische eigenschappen, de vragenlijst, de docent, de gegeven beoordelingen en lessen zijn allemaal variabelen die invloed kunnen hebben op mijn onderzoek. Om het onderzoek betrouwbaar te houden probeer ik deze variabelen bij zowel de controle- als interventiegroep gelijk te houden.

De lessen die tijdens het onderzoek verzorgd worden vinden plaats op dezelfde school en in het zelfde gebouw. Daarnaast is het lokaal/ de zaal waar de leerlingen les hebben nagenoeg identiek. Beide groepen zullen op de maandag onderzocht worden voor het middaguur. Tijdens de lessen zullen de leerlingen ook van het zelfde soort materiaal gebruik maken (denk hierbij aan landingsmatten, trampolines, enzovoort).

Beide groepen zullen aan het begin van de eerste les van het onderzoek de vragenlijst invullen. Deze vragenlijst is identiek aan elkaar. De PNSE vragenlijst is reeds voor een aantal onderzoeken gebruikt. Echter geeft dit geen garantie voor de betrouwbaarheid van de vragenlijst, deze is tot op heden nog niet onderzocht. De vragenlijst is ontwikkeld voor leerlingen met dezelfde leeftijd als mijn doelgroep. Daarnaast is de vragenlijst ook ontwikkeld voor het vak waarin mijn onderzoek plaats vindt, physical education, of lichamelijke opvoeding. Aan het einde van het onderzoek zal weer dezelfde vragenlijst bij beide groepen worden afgenomen. Ondanks dat de vragenlijst niet op betrouwbaarheid onderzocht is denk ik dat deze geschikt is voor mijn onderzoek.

Zowel de controlegroep als de interventiegroep heeft al het gehele jaar les van dezelfde docent, ook de docent in kwestie die het onderzoek uitvoert. De lessen die betrekking hebben op het onderzoek worden ook gegeven door deze docent.

De beoordelingen voor zowel het hoogspringen als het springen van rechtstandige sprongen zijn voorafgaand aan het onderzoek ontwikkeld en verantwoord binnen product C. Bij de beoordeling van hoogspringen als bij het springen van rechtstandige sprongen is er één adaptieve beoordeling en één beoordeling zoals die normaal op het Charlemagne college, locatie Eijkhagen wordt afgenomen.

De lessen die betrekking hebben op het onderzoek zijn zo ingericht dat ook deze nagenoeg gelijk zijn met uitzondering van de aanpassingen die gedaan worden in verband met het onderzoek. De lessen zullen beide op maandag in de ochtend gegeven worden, de lessen bestaan beide uit 50 minuten die beschikbaar zijn voor het onderzoek en 30 minuten die ingericht worden met een andere thema. Het thema dat in het laatste gedeelte van de les gegeven wordt aan de interventiegroep, is gelijk aan het thema dat in het laatste gedeelte van de les gegeven wordt aan de controlegroep. De lessen zijn net als de verschillende beoordelingsdocumenten voor het begin van het onderzoek uitgewerkt.

Zoals al eerder beschreven wordt maak ik gebruik van beoordelingsformulieren die de leerlingen voorafgaand aan de lessen kunnen inzien. Voorheen hadden de leerlingen bij sommige onderdelen al een idee hoe ze beoordeeld werden maar bij veel ook niet. Deze factor kan ook invloed hebben op de motivatie en beoordeling van de leerlingen.

De grote van de groep bij de controlegroep en interventiegroep verschilt. Niet alleen de grote maar ook de verhouding tussen jongens en meisjes is verschillend tussen beide groepen. Wel bewegen de leerlingen uit beide groepen nagenoeg op het zelfde niveau en hebben de leerlingen dezelfde voorgeschiedenis wat betreft docent. Ook het cognitieve niveau van de leerlingen is het zelfde. Het onderzoek wordt vanwege organisatorische redenen slechts bij twee klassen uitgevoerd, het geringe aantal leerlingen kan de betrouwbaarheid van het onderzoek beïnvloeden.

Inclusie, exclusie criteria

Om het onderzoek betrouwbaar te houden zijn er inclusie en exclusie criteria opgesteld waaraan voldaan moet worden om deel te nemen aan het onderzoek. Allereerst worden de inclusie criteria weergegeven, vervolgens de exclusie criteria.

Inclusie criteria:

- De leerlingen zitten in de klas H2a of H2c op het Charlemagne college, locatie Eijkhagen;
- De leerlingen zijn aanwezig tijdens de afname van de 0 – meting;
- De leerlingen zijn aanwezig tijdens de beoordeling van de rechtstandige sprongen;
- De leerlingen zijn aanwezig tijdens de beoordeling van hoogspringen;
- De leerlingen zijn aanwezig tijdens de afname van de nameting;
- De leerlingen missen niet meer dan één les tijdens de interventie van het onderzoek;
- De leerlingen hebben al meer dan 6 lessen vóór de interventie les gehad in de klas H2a of H2c.

Exclusie criteria:

- De leerlingen die niet in de klas H2a of H2c zitten op het Charlemagne college, locatie Eijkhagen;
- De leerlingen die niet de vragenlijst tijdens 0 – meting hebben ingevuld;
- De leerlingen die niet beoordeeld zijn op het onderdeel rechtstandige sprongen;
- De leerlingen die niet beoordeeld zijn op het onderdeel hoogspringen;
- De leerlingen die niet de vragenlijst tijdens de nameting hebben ingevuld;
- De leerlingen die meer dan één les afwezig zijn geweest tijdens de interventie.
- De leerlingen die minder dan 6 lessen vóór de interventie hebben deelgenomen aan de lessen van klas H2a of H2c.

De leerlingen die niet voldoen aan de inclusie criteria zullen wel aan de verdere lessen tijdens de interventie deelnemen. De leerlingen die voldoen aan de exclusie criteria zullen niet meegenomen worden in de onderzoeksresultaten.

Literatuur

Behets, D. (2011). *Didactiek van het bewegingsonderwijs*. Den Haag: Acco.

Deci, E.L., & Ryan, R.M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), (227-268).

Deci, E.L., & Ryan, R.M. (2002). (Eds.). *Handbook of self-determination research*. Rochester: The University of Rochester Press.

Dokkum, G. van (2011). Het 'beoordelingsspectrum' en een pleidooi voor adaptief beoordelen binnen de les LO. *Lichamelijke Opvoeding*, 99(6), (23-25).

Evelein, F.G. (2005). *Psychologische basisbehoeften van docenten-in-opleiding: Een onderzoek naar het verband tussen de basisbehoeftevervulling van docenten-in-opleiding, hun interpersoonlijk functioneren en de inzet van kernkwaliteiten*. Nieuwegein: Budde-Elinkwijk Grafische Producties.

Evelein, F.G., Korthagen, F., & Brekelmans, M. (2008). Psychologische basisbehoeften van docenten in opleiding: Leraar worden: een proces op de grens van persoonlijke en professionele groei. *TIJDSCHRIFT VOOR LERARENOPLEIDERS*, 29(3), (32-39).

Fredriks, A.M., Buuren, S. van, Burgmeijer, R.J.F., Verloove-Vanhorick, S.P., & Wit, J.M. (2002). *Groeidiagrammen handleiding bij het meten en wegen van kinderen en het invullen van groeidiagrammen*. Leiden: TNO/LUMC.

Geerts, G., & Heestermans, H. (1992). *Van Dale Groot woordenboek van de Nederlandse taal*. Utrecht: Van Dale lexicografie.

Haerens, L., Cardon, G., de Bourdeaudhuij, I., & Vansteenkiste, M. (2010). Wil je of moet je deelnemen aan de les lichamelijke opvoeding? Het ABC van een motiverende leeromgeving. *Tijdschrift voor Lichamelijke Opvoeding*, 1, (11-14).

Hodgins, H. S., Koestner, R., & Duncan, N. (1996). On the compatibility of autonomy and relatedness. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 22(3), (227-237).

Rijksoverheid (2010). *Kerndoelen onderbouw voortgezet onderwijs*. Geraadpleegd op 19 februari 2014: <http://www.rijksoverheid.nl>.

Sant, L. van (2013). Adaptief beoordelen: De juiste keuze?. 235(2).

Stegeman, H., Brouwer, B., & Mooij, C. (2011). *Onderwijs in bewegen*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

Wilson, P. M., Rogers, W. T., Rodgers, W.M., & Wild, T.C. (2006). The Psychological Need Satisfaction in Exercise Scale. *Journal of Sport & Exercise Psychology*, 28, (231-251).

Bijlage IX Reflectieverslag

Ontwikkeling per competentie

Interpersoonlijk competent

‘Wisselt kennis en expertise uit met anderen.’

Tijdens het ontwikkelen van de verschillende tussenproducten heb ik gesproken met begeleiders op FSH en stage. Daarnaast heb ik vaak gesproken met medestudenten van het thema beoordelen. Tijdens het ontwikkelen van product A heb ik met mijn stagebegeleiders overlegd waar volgens hen nog veel winst te behalen was in het werkveld. Door het uitwisselen van de kennis en expertise die zij al hadden opgedaan in het werkveld kon ik mijn probleem formuleren. Bij het ontwikkelen van product B heb ik veel gehad aan medestudenten en hun visie op adaptief beoordelen. Daarnaast heeft mijn begeleider vanuit FSH mij inzicht gegeven in een wijze waarop ik groten getale tekst kon verwerken naar een beknopt artikel. Ook een dialoog met Gertjan van Dokkum heeft mij geholpen om het begrip adaptief beoordelen beter te begrijpen. Bij product C en D hebben zowel mijn begeleiders als medestudenten een rol gespeeld. Zo nu en dan is het handig om de dialoog aan te gaan en te brainstormen over een bepaald onderwerp om zo verder te komen met mijn onderzoek.

Naast de hulp die ik gevraagd heb voor mijn onderzoek heb ik ook mijn hulp aangeboden. Zo heb ik binnen het thema beoordelen een aantal bronnen samengevat die relevant waren voor dit thema. Medestudenten hebben hiervan gebruik kunnen maken in hun onderzoek. Naast de samenvattingen ben ik ook vaak een dialoog aangegaan met medestudenten, zowel binnen als buiten het thema beoordelen. Daarnaast heb ik ook een aantal tussenproducten en mijn visie op deze producten weergegeven door deze na te kijken voor medestudenten.

Aan het eind van het onderzoek heb ik mijn resultaten en bevindingen, weergegeven in het artikel, besproken met mijn begeleiders op mijn stageschool. Zo zullen deze ook te lezen zijn voor andere die gebruik willen maken van mijn kennis en expertise op dit gebied.

‘Drukt complexe vraagstukken helder, eenduidig en gestructureerd uit en weet deze naar verwachtingen/doelen te vertalen.’

Het uitdrukken van complexe vraagstukken en deze te vertalen naar verwachtingen/doelen is niet altijd gemakkelijk geweest. In het begin van het onderzoek weet je zelf nog vrij weinig van het onderwerp wat je gaat onderzoeken. Ik wist zelfs niet zeker welk onderwerp ik binnen het thema beoordelen wou onderzoeken. Naarmate je verder komt in het proces worden je verwachtingen/doelen die jij hebt over het vraagstuk ook duidelijker. Aan het einde van het proces is het voor mij dan ook een stuk eenvoudiger om deze complexe vraagstukken helder, eenduidig en gestructureerd te vertalen naar mijn verwachtingen/doelen.

Vakinhoudelijk didactisch competent

‘Ontwikkelt nieuwe producten en innoveert bestaande producten (indien van toepassing).’

Vandaag de dag richten scholen zich in hun missie en visie steeds meer op het individu en krijgen te maken met een toenemende diversiteit van leerlingen. Het is dan ook belangrijk dat er nieuwe producten, werkwijze en beoordelingssystemen worden ontwikkeld die hierop aansluiten. Zo is het adaptief beoordelen een van die beoordelingssystemen die aansluit bij deze missie en visie. Voor mijn interventie heb ik zodoende ook twee verschillende beoordelingsinstrumenten ontwikkeld die innoverend zijn door middel van adaptief beoordelen. Zo heb ik vanuit de mijn eigen visie, die van mijn stageschool en begeleiders een hanteerbare adaptieve beoordeling ontwikkelt. Om de hanteerbaarheid en de visie van de mijn stageschool te waarborgen, heb ik gebruik gemaakt van bestaande beoordelingsformulieren en wijze van beoordelen. Deze heb ik daarna omgevormd tot beoordelingsformulieren die gebruik maken van een adaptieve beoordeling.

‘De student vertaalt en verantwoordt theoretische en conceptuele grondslagen van toegepast onderzoek naar een product.’

Tijdens het ontwikkelen van mijn product heb ik veel gebruik gemaakt van literatuur. Zo heb ik elk product vertaald vanuit verschillende bronnen, naar mijn eigen visie op motivatie, motiverend beoordelen en beoordelen. Sterk aan mij onderzoek is dan ook de groten getale literatuur wat ten grondslag ligt aan mijn onderzoek. Het zorgde er naar mijn idee voor dat ik het mezelf vaak zwaar maakte want de vele literatuur was ook moeilijk te combineren in een compact onderzoek.

Competent in reflectie en ontwikkeling

‘Werkt op een zelfkritische, planmatige wijze aan zijn eigen ontwikkeling’

Zoals al eerder vermeld was het niet altijd even gemakkelijk om met de kennis op het gebied van onderzoek, die ik aan het begin had, te werken. Het vereiste dan ook een zelfkritische werkwijze om zo mijzelf te ontwikkelen. Zo heb ik veel producten geschreven, herschreven, en herschreven. Daarbij kwam vaak ook nog feedback van mijn begeleider vanuit FSH waarna ik weer kritisch moest gaan kijken naar mijn gemaakte werk. Bij veel producten op FSH heb ik gemerkt dat het planmatig werken niet nodig was om tot een goed eindresultaat te komen. Bij dit product ben ik er echter wel achter gekomen dat dit ook essentieel is om goed werk af te leveren. Dit vooral omdat je bij dit product te maken had met verschillende stappen en ook stappen die veel vragen van je organisatorische vaardigheden. Het lezen van veel literatuur. Het plannen en ontwikkelen van je onderzoek, mijn interventie- en controlelessen. Als laatste ook het verwerken van onderzoek data en het schrijven van je artikel.

Na het inleveren van Product D heb ik van mijn FSH praktijkonderzoek begeleider complimenten gekregen voor mijn zelfstandige en zelfkritische werkwijze. Dit duidt er ook op dat ik in staat ben te werken aan mijn competentie reflectie en ontwikkeling.

SWOT-analyse

Vervolgstappen

Bij een vervolgonderzoek zijn er een aantal stappen die ik zou ondernemen om de kwaliteit verder te verbeteren. Hieronder geef ik enkele mogelijke stappen weer.

Voorafgaand aan dit onderzoek was ik vrijwel nog onbekend met het ontwikkelen en uitvoeren van een onderzoek. Door veel literatuur te lezen ben ik hierin gegroeid. Veel van deze literatuur had betrekking op mijn onderzoek. In de toekomst zal ik ook meer boeken en artikelen moeten raadplegen over onderzoek, dit kan dan bijdrage aan de betrouwbaarheid en validiteit van mijn onderzoek.

Voor veel kennis en expertise die ik heb opgedaan voor dit onderzoek, ben ik afhankelijk geweest van mijn stagedocenten en docenten op FSH. Deze enkele scholen geven mij nog geen betrouwbaar beeld van het volledige werkveld. Het is wenselijk meer interactie met het werkveld te creëren om zo een helder beeld te krijgen hoe men landelijk over het onderdeel beoordelen denkt. Hiervoor zou ik meer gesprekken kunnen aangaan met de sectie LO op verschillende middelbare scholen. Ook het onderzoek 'Een punt voor gym' kan in deze een bijdrage leveren.

Het onderzoek betrouwbaarder maken door de populatie te vergroten is een essentiële stap. In het huidige onderzoek kunnen de resultaten sterk in twijfel getrokken worden doordat er gewerkt wordt met een kleine populatie. Naast de populatie zal ook de duur van het onderzoek vergroot moeten worden. Zo zou het wenselijk zijn om een gehele cluster, gedurende een heel jaar, te onderzoeken. Ook kan de visie van scholen verschillen op dit onderwerp en is het dus belangrijk dat er niet slechts op één school onderzoek wordt gedaan.

Binnen het onderzoek is er gebruik gemaakt van een adaptieve beoordeling om de motivatie te doen stijgen. Het adaptieve beoordelen is in het werkveld vaak nog een nieuw begrip, veel docenten in het bewegingsonderwijs hebben hier nog geen ervaring mee. Het is vandaar ook van belang dat er in een vervolgonderzoek geëxperimenteerd wordt met verschillende vormen van het adaptieve beoordelen. Zo kun je dit doen per onderwerp wat beoefend wordt, zoals in dit onderzoek. Daarnaast kun je ook een veel bredere kijk nemen op adaptief beoordelen en dit toepassen per thema of bewegingsgebied.

Het vergroten van mijn kennis en expertise binnen het onderzoeken en werkveld is dus een belangrijke vervolgstap om zo de kwaliteit te verbeteren. Daarnaast zal de populatie en duur moeten worden vergroot om een betrouwbaarder onderzoek te creëren. Als laatste zal er verder geëxperimenteerd moeten worden met de wijze waarop adaptief beoordelen geïmplementeerd kan worden in het bewegingsonderwijs.